

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กาญจณี พลจันทร์. หน่วยที่ 2 ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมสมัยต้น. ในเอกสารการสอนชุดวิชา เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ. นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช, 2534.
- _____. หน่วยที่ 3 ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมสมัยใหม่ ในเอกสารการสอนชุดวิชา เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ. นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
- กาญจณี ละอองศรี. หน่วยที่ 3 เศรษฐกิจไทยหลังสนธิสัญญาเบาว์ริงในช่วง พ.ศ. 2398-2453. ในเอกสารการสอนชุดวิชา เศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- เกริกเกียรติ พิพัฒนเสวีธรรม. การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.
- _____. หน่วยที่ 15 สภาพปัญหาของเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน. ในเอกสารสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชา เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจเปรียบเทียบ นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531.
- เจษิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์. การพัฒนาประเทศไทย แนวความคิด และทิศทาง. กรุงเทพมหานคร ; 2536.
- _____. และเฉลิมศักดิ์ ระเบิดวงศ์. หน่วยที่ 15. กรณีตัวอย่างของการวางแผนพัฒนา. ในเอกสารสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาการวางแผนเศรษฐกิจ ; Economic Planning. นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

- ฉัตรทิพย์ นาถสุภา. การแสวงหาระบบเศรษฐกิจใหม่หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศไทย. ในฉัตรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทยจนถึง พ.ศ.2584. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย-ธรรมศาสตร์, 2527.
- _____, และสุธี ประศาสน์เศรษฐ. ระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ.2394 - 2453. ในฉัตรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทยจนถึง พ.ศ.2584. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร ; บริษัท-ปิ่นเกล้าการพิมพ์ จำกัด, 2532.
- _____. 100 ปีแห่งการปฏิรูประบบราชการ ; วิวัฒนาการของอำนาจรัฐและอำนาจทางการเมือง (The Co-Evolution of state Power and Political Power) กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535
- _____, เมธี ครองแก้ว และเรณู สุCHARมณ. หน่วยงาน 14 นโยบายเศรษฐกิจ. ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาเศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ชินวุธ สุนทรสีมะ. หน่วยที่ 4 หลักการในการวางแผนพัฒนา, ในเอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนเศรษฐกิจ (Economic Planning). นนทบุรี ; สำนักพิมพ์สุโขทัย-ธรรมมาธิราช, 2532.
- ชูชีพ พิพัฒนศิริ. หน่วยที่ 5 การวางแผนมหภาค. ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช ชุดวิชาการวางแผนเศรษฐกิจ ; Economic Planning. นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- ชูศรี มณีพฤกษ์. หน่วยที่ 4 เศรษฐกิจไทยในช่วง พ.ศ. 2453-2475. ในเอกสารสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาเศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ถนัด คอมันตร์. ประวัติลัทธิเศรษฐกิจ. พระนคร ; โรงพิมพ์ทวีริชต์, 2511.

- ทิวา เงินยวง. กฎหมายเศรษฐกิจ ; Economic Law. กรุงเทพมหานคร ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.
- _____. เศรษฐกิจการเมืองสำหรับนักกฎหมาย ; Political Economy. กรุงเทพมหานคร ; บริษัททวิตตอรีเพาเวอร์พอยท์ จำกัด, 2529.
- ทวี หมั่นนิกร. หน่วยที่ 5 ระบบเศรษฐกิจสังคมนิยมแนวลัทธิมาร์กซ์-เลนิน ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจเปรียบเทียบนนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. ที่ระลึกวันครบรอบปีที่ยี่สิบ 10 ธันวาคม 2505, พระนคร ; ห้างหุ้นส่วนจำกัดคิวพร, 2505.
- _____. 50 ปี ธนาคารแห่งประเทศไทย 2485-2535. กรุงเทพมหานคร, 2535.
- ธวัชชัย ยงกิตติกุล. "แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ; ภาพรวม," ใน แผน 5 ; ปฏิรูปเศรษฐกิจ. รวบรวมและจัดพิมพ์โดยคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (22-23 กุมภาพันธ์ 2526).
- ธารทอง ทองสวัสดิ์. หน่วยที่ 6 เศรษฐกิจไทยในช่วง พ.ศ. 2488-2504. ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาเศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- นาคามูระ ทาคาสุยะ. พัฒนาการเศรษฐกิจญี่ปุ่นสมัยใหม่. แปลโดย กนกศักดิ์ แก้วเทพ และบุษบา คุณาศิริรินทร์. โครงการไทย-ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สิงคโปร์, 2530.
- นุกูล ประจวบเหมาะ. ทฤษฎีการว่างงาน แรงงาน ดอกเบี้ย และเงินตรา. กรุงเทพมหานคร ; แสงทองการพิมพ์, 2516.
- กินพันธ์ นาคะตะ. การปรับปรุงการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.). เอกสารอัครเนียว, 2530.
- บัณฑิต นิจถาวร และยุทธพล สิงหาไพ. หน่วยที่ 2 การทำงานของระบบเศรษฐกิจกับการวางแผนเศรษฐกิจ. ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาการวางแผน เศรษฐกิจ : Economic Planning. นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

- บวรศักดิ์ อูวรรณวัฒน์. กฎหมายมหาชน ; วิวัฒนาการทางปรัชญาและลักษณะของกฎหมายมหาชนยุคต่าง ๆ. กรุงเทพมหานคร ; บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, 2536.
- ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ. การวิเคราะห์และประเมินโครงการ ; Project Analysis and Appraisal. กรุงเทพมหานคร ; O.S. Printing House Co., LTD., 2527.
- ประยูร กาญจนกุล. คำบรรยายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ปรีดี พนมยงค์. เค้าโครงการเศรษฐกิจ. ในรวมข้อเขียนของ ปรีดี พนมยงค์ เรื่อง ปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526
- ป๋วย อึ๊งภากรณ์. "The Role of Central Banking in the World of Tension." ใน เศรษฐทรรศน ; รวมข้อคิดและข้อเขียนทางเศรษฐศาสตร์ของป๋วย อึ๊งภากรณ์. กรุงเทพมหานคร ; สมาคมเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- พานิต ทรงประเสริฐ. นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงคราม ตั้งแต่ พ.ศ. 2481-2487. ใน ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย จนถึง พ.ศ. 2484. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว. พระบรมราชวินิจฉัยเค้าโครงการเศรษฐกิจ. รับสนองพระบรมราชโองการโดยพระยามโนปกรณ์นิติธาดา นายกรัฐมนตรี ในรวมข้อเขียนของ ปรีดี พนมยงค์ เรื่อง ปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- พิสิฐ ลี้อาธรรม. หน่วยที่ 9 การวางแผนการเงินและการคลัง. ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาการวางแผนเศรษฐกิจ ; Economic Planning นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- มนูชณ์ วัฒนโกเมร. สรุปย่อรายงานผลการวิจัยเรื่องคณะกรรมการรวมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ. ชุดเอกสารสำหรับกรรมการสามัญของรัฐสภา ฉบับที่ 91 จัดทำโดยสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, กันยายน, 2532.

- รังสรรค์ ชนะพรพันธ์. กระบวนการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจในประเทศไทย ; บทวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์เศรษฐกิจการเมือง พ.ศ. 2475-2530. กรุงเทพมหานคร ; มาสเตอร์เพรส, 2532.
- _____ . สังคมเศรษฐกิจไทยในทศวรรษ 2550 ; ยุทธศาสตร์การพัฒนาในกระแสโลกาวัตต. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2536 เรื่อง "ปัญหาท้าทายของสังคมไทย ใครจะได้อะไร ? อย่างไร ?" จัดโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย วันที่ 10-11 ธันวาคม 2536 โรงแรมแอมบาสเดอร์ จอมเทียน ชลบุรี.
- แล ดิลกวิทยรัตน์. หน่วยที่ 5 เศรษฐกิจไทยในช่วง พ.ศ. 2475-2488. ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาเศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาถิน (บรรณาธิการ). พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.
- วระเดช จันทรศร. การศึกษาการปฏิบัติงานของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. รายงานวิจัยเสนอสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย. เอกสารอัดโรเนียว, มีนาคม 2530.
- วิจิตรวาทการ, หลวง. อนาคตของประเทศไทย. พระนคร ; โรงพิมพ์ศึกษานูถล, 2492.
- วิทยากร เชียงกูล. การพัฒนาทุนนิยมในประเทศไทย ; ศึกษากรณีสังคมเกษตรภาคกลาง พ.ศ. 2503-2523. กรุงเทพมหานคร ; เจริญรัชการพิมพ์, 2534.
- วิภาวี พิจิตบันดาล. หน่วยที่ 1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผน. ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาการวางแผนเศรษฐกิจ ; Economic Planning. นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- วีระพล สุวรรณันต์. หลักและเทคนิคการวางแผน. กรุงเทพมหานคร ; บริษัทไทยพีเอ็มเอ พรินติ้ง จำกัด, 2534.

- วิวัฒน์ชัย อัดถากร. หน่วยที่ 15 ภาพรวมเศรษฐกิจไทยในระยะดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2504-ปัจจุบัน (2532). ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาเศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- _____ และเรณู สุขารมณ. หน่วยที่ 15 ปรัชญาการพัฒนาเศรษฐกิจไทย. ในเอกสารการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ชุดวิชาเศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ลิจิต ชีระเวคิน และไกรยุทธ ชีรตยาสินันท์. สรุปย่องานวิจัย เรื่องสำนักงบประมาณ ; บทบาทในการพัฒนาประเทศ. ในชุดเอกสารสำหรับคณะกรรมการสามัญของรัฐสภา ฉบับที่ 14 จัดทำโดยสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ธันวาคม 2530.
- สุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล. หน่วยที่ 2 เศรษฐกิจไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2398). ในเอกสารการสอนชุดวิชาเศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ศิริลักษณ์ ศักดิ์เกรียงไกร. ระบบเศรษฐกิจไทยสมัยอยุธยา. ใน ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทยจนถึง พ.ศ. 2484. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- สมภพ มานะรังสรรค์. แนวโน้มพัฒนาการเศรษฐกิจไทยในช่วงก่อนและหลังการปฏิรูปการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. ใน ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 100 ปี แห่งการปฏิรูประบบราชการ ; วัฒนาการของอำนาจรัฐและอำนาจการเมือง. กรุงเทพมหานคร ; จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สมศักดิ์ มีทรัพย์ลาภ. หน่วยที่ 14 การติดตามความก้าวหน้าและการประเมินผล. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนเศรษฐกิจ (Economic Planning). นนทบุรี ; สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.
- สภาวิจัยแห่งชาติ. รัฐธรรมนูญนานาชาติ. แปลโดย เดชชาติ วงศ์กลมเชษฐ์. พระนคร ; โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2516.

สายชล สัตยานุรักษ์. หน่วยที่ 1 เศรษฐกิจไทยก่อนสมัยรัตนโกสินทร์. ในเอกสารการสอน
ชุดวิชา เศรษฐกิจไทย. นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
2533.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509)

____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510-2514)

____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515-2519)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524)

____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)

____. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

____. รายงานผลการสัมมนาและประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไข
ปัญหาทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์และทาบก
เจริญผล, 2527.

เสนาะ อุณาภูล. ยุทธศาสตร์การพัฒนชาติ อดีต ปัจจุบัน อนาคต. กรุงเทพมหานคร ;
ห้างหุ้นส่วนจำกัดยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2532.

เสนาะ อุณาภูล. การวางแผนพัฒนาระดับชาติ ในการวางแผนพัฒนาเพื่อพัฒนาประเทศ,
ไพโรจน์ สิตปรีชา, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2515.

เสนห์ จามริก. การเมืองไทยกับพัฒนาการรัฐธรรมนูญ. ชุดศึกษาวิจัยพัฒนาการสิทธิ
มนุษยชนในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร ; สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ และมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2529.

สุธี ประศาสน์เศรษฐ์. หน่วยที่ 13 เศรษฐกิจไทยในระบบทุนนิยมโลก. ในเอกสารการสอน
ชุดวิชา เศรษฐกิจไทยและ เศรษฐกิจเปรียบเทียบของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2531.

- สุณีย์ ศิลพิพัฒน์. หน่วยที่ 7 ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่พัฒนาแล้ว. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ (Economic History and History of Economic Thoughts). นนทบุรี ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534
- สุรเกียรติ์ เสถียรไทย. กฎหมายและการพัฒนาสังคมไทย ; ใครได้อะไร อย่างไร ?. รายงานประกอบการประชุมวิชาการประจำปี 2536 เรื่อง "ปัญหาท้าทายของสังคมไทย ; ใครจะได้อะไร ? อย่างไร ?". จัดโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาแห่งประเทศไทย วันที่ 10-11 ธันวาคม 2536 โรงแรมแอมบาสเตอร์ซีดี จอมเทียนชลบุรี.
- สุวิมล สังข์พันธุ์. "สถานะและผลทางกฎหมายของมติคณะรัฐมนตรี." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- หยุด แสงอุทัย. คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. พระนคร ; โรงพิมพ์อุทัย, 2493.
- เอชระา เอพ รวกล. ญี่ปุ่น ; ผู้เป็นหนึ่ง (Japan As No.1). บัญญัติ สุรการวิทย์. ศูนย์ญี่ปุ่นศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร ; บริษัทนิวส์อินเรนเวชั่น จำกัด, 2528.
- อมร จันทรสมบูรณ์. กฎหมายปกครอง พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร ; ห้างหุ้นส่วน จำกัดโรงพิมพ์อักษรไทย, 2530.
- อภิชัย พันธเสน. วิกฤตการณ์นี้ต่างประเทศของรัฐบาลไทย. กรุงเทพมหานคร ; สมาคมสังคมศาสตร์, 2530.
- อัมมาร์ สยามวาลา. การค้าระหว่างประเทศกับระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ (พ.ศ. 2363-2398). ใน จักรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทยจนถึง พ.ศ. 2484. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

บทความและเอกสารอื่น ๆ

- กัญญารักษ์ ศรีทองรุ่ง. สศช. กับภารกิจในปัจจุบัน. วารสารเศรษฐกิจและสังคม ปีที่ 27 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2533) ; 20-24.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. แนะนำและวิจารณ์หนังสือ เรื่อง ท่านปรีดี รัฐบาลราษฎรผู้วางแผนเศรษฐกิจโดย เขียนโดย เตือน บุนนาค ในวารสารพัฒนาบริหารศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม 2512) ; 752-764.
- ธีรเดช เอี่ยมสราญ และสมปรารถนา คล้ายวิเชียร. ขานทะเลบอร์ตสภาพพัฒนา มิติใหม่ หรือใหม่แต่เปลือก. ประชาชาติธุรกิจ (19-21 สิงหาคม 2536) ; 28.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. อาจารย์ประเวศ วัติ ในสภาพพัฒนา. มติชนรายวัน (21 สิงหาคม 2536) ; 10.
- ปรีชา อารยะ. เค้าโครงการเศรษฐกิจของนายปรีดี พนมยงค์. ใน นัทรทิพย์ นาถสุภา และสมภพ มานะรังสรรค์. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทยจนถึง พ.ศ. 2484. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 633-649.
- รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ และนิพนธ์ พัวพงศกร. "เศรษฐกิจไทย ; บนเส้นทางแห่งสันติประชาธรรม." ใน รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ และนิพนธ์ พัวพงศกร (บรรณาธิการ) เศรษฐกิจไทย ; บนเส้นทางแห่งสันติประชาธรรม. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- ลิขิต ชีรเวศิน. กลไกกำหนดนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและผลกระทบทางการเมือง. ในเอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ใครกำหนดนโยบายเศรษฐกิจไทย. กรุงเทพมหานคร ; ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2531.
- วิวัฒน์ชัย อัครถาวร. การวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมไทย ; แนวการพัฒนาเศรษฐกิจ. ใน รังสรรค์ ชนะพรพันธ์ และนิพนธ์ พัวพงศกร (บรรณาธิการ) เศรษฐกิจไทย ; บนเส้นทางแห่งสันติประชาธรรม. กรุงเทพมหานคร ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.

เสน่ห์ จามริก. ศตวรรษแห่งการปฏิรูป 55. บรรยายนำเนื่องในการประชุมวิชาการประจำปี พ.ศ. 2535 เรื่อง "100 ปี แห่งการปฏิรูปการปกครองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ; พัฒนาการและผลกระทบต่อสังคมไทย. 20-21 กรกฎาคม 2535 ณ ห้องประชุมสารนิเทศ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย "สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ; ความเป็นมา." วารสาร เศรษฐกิจและสังคม 27 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2533) ; 4-10.

กฎหมายและระเบียบ

ประกาศพระบรมราชโองการ เรื่อง แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2510-2514, ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) 24 (วันที่ 8 มีนาคม 2510)

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 และฉบับที่ 217. ราชกิจจานุเบกษา 145 (วันที่ 28 กันยายน 2515)

พระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485. ราชกิจจานุเบกษา 76 (8 ธันวาคม 2485) ; 2403-2417.

พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522. ราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2504. ราชกิจจานุเบกษา 85 (17 ตุลาคม 2504) ; 1117-1119.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) 156 (4 กันยายน 2534) ; 42-60.

พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2523. ราชกิจจานุเบกษา 64 (1 พฤษภาคม 2522)

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485. ราชกิจจานุเบกษา 30 (5 พฤษภาคม 2485) ; 971-987.

พระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521. ราชกิจจานุเบกษา
(ฉบับพิเศษ) 89 (29 สิงหาคม 2521) ; 483-491.

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502. ราชกิจจานุเบกษา 98 (27 ตุลาคม 2502)
; 454-471.

พระราชบัญญัติสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2493. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ)
10 (วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2493)

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2502. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ)
69 (วันที่ 4 กรกฎาคม 2502)

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503. ราชกิจจานุเบกษา
(ฉบับพิเศษ) 62 (25 กรกฎาคม 2503) ; 1-6.

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2509. ราชกิจจานุเบกษา
13 (15 กุมภาพันธ์ 2509) ; 154-156.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ)
156 (4 กันยายน 2534) ; 1-41.

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535. ราชกิจจานุเบกษา 31 (31 มีนาคม
2535) ; 1-72.

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) 38
(4 พฤษภาคม 2520)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2534. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ)
201 (21 พฤษภาคม 2534)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2475. ราชกิจจานุเบกษา 529 (10 ธันวาคม
2475)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2492. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) 17
(23 มีนาคม 2492)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) ตอนพิเศษ
(20 มิถุนายน 2511)

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) 169
(7 ตุลาคม 2517)
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) 146
(22 ธันวาคม 2531)
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534. ราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) 216
(9 ธันวาคม 2534)

ภาษาต่างประเทศ

หนังสือ

- André de Lawbadère, Pierre Delvolue. Droit Public Economique.
Paris : Dalloz, 4e ed, 1983.
- Agrawal A.N. and Lal Kundan. Economic Planning (Principles, Techniques
and Practices).
- Chevallier, J. "Les forms actuelles de l'economic concertee." in
Public. Fac. Ch. Amiens, Vol.1.
- Bornstein Morris, Editor. Comparative Economic System. Homewood
Illinois : Richard D. Irwin Inc., 1985
- Brown, Alan A. and Nenbergor, Egon. Basic Features of a Centrally
Planned Economy. in Morrro Bornstein. Comparative Economic
Systems : Models and Cases. Homewood, Illinois : Richard D.
Irwin, Inc., fifth edition, 1985.
- Farjat, Gérard. Droit Public Economique. Paris : PUF, 1971.
- Fusfeld, Daniel R. The Age of the Economist. (วิวัฒนาการของแนวความคิด
ทางเศรษฐกิจ) แปลและเรียบเรียงโดย สุนิตย์ เบ็ญนายน. กรุงเทพมหานคร ;
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528.

- Government of the Republic of Korea. The Second Five year Economic Development Plan (1967-1971). (Seoul ; 1966).
- Hough J.H. "Economic Planning in France." in Marris Bornstein (editor). Comparative Economic System : Models and Cases. Homewood Illinois, Richard D. Irwin, Inc., fifth edition, 1985.
- Hansen, Alvin H. A Guide to Keynes. Tokyo : McGraw-Hill, Ltd., 1953.
- Haitani, Kanji. Comparative Economic Systems : Organization and Managarial Perspectives. New Jersey : Prentice-Hall, 1986.
- Imre Szabo. The Socialist Conception of Law, in International Encyclopedia of Comparative Law (IECL), Volume II, Chapter 1
- Indian Planning Commission. Third Five Year Plan. New Delhi : Government of India Fress, 1961.
- Jean De State. Grand Services Publics et enterprises nationales.
- Keith B, Griffin and Enos, John L. Planning Development. London : Addison-Wesley Publishing Company Inc., 1970. pp. 200-220,
- อ้างใน เศษ กาญจนางกูร. การวางแผนเศรษฐกิจ (Economic Planning). เชียงใหม่ ; ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.
- Likhit Dhiravegin and Kraiyudth Dhiratayakinant. The Bureau of the Budget and National Development. Document Research presented to Thailand Development Research Institute, March, 1987.
- Oulès, Firmin. Economic Planning and Democracy. Great Britain : Penguin Books, 1966.

- The Constitution of India, in Albert P. Blansstein & Gisbert H. Flanz.
Constitutions of the Countries of the World. New York :
Oceana Publications, Inc., 1990.
- The Constitution of Republic of Japan, in Albert P. Blansstein &
Gisbert H. Flanz. Constitutions of the Countries of the
World. New York : Oceana Publications, Inc., 1990.
- The Constitution of Republic of Korea, in Albert P. Blansstein &
Gisbert H. Flanz. Constitutions of the Countries of the
World. New York : Oceana Publications, Inc., 1987.
- Tinbergen, Jan. Development Planning. Translated from the Dutch by
N.D. Smith. London : World University Library, 1967.
- Waterston, Albert. Development Planning : Lessons of Experience.
Baltimore Maryland : The Johns Hopkins Press, 1979.
- World Bank. Thailand : Growth with Stability. Vol.II, Report No.
6036-TH (1986).
- Sills, David L. (ed.). International Encyclopedia of the Social
Sciences, Vol.12. New York : Crowell Collier & Macmillan,
1968.
- Samuelson, Paul A. & Nordhavs, William D. Economics. New York :
McGraw-Hill, Inc., 1992.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

พระราชบัญญัติ

สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ.2493

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

รังสิต กรมขุนชัยนาทนเรนทร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2492

เป็นปีที่ 4 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรให้มีสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อพิจารณาและให้คำแนะนำใน
ปัญหาทางเศรษฐกิจของชาติ

พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาจึงมีพระบรมราชโองการให้ตรา
พระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ
พ.ศ.2593"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่ง
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการประมวลสถิติพยากรณ์ ซึ่งกอง
ประมวลสถิติพยากรณ์ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีสำนักนายกรัฐมนตรี มีอยู่นั้น ให้โอนไปเป็น
อำนาจหน้าที่ของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

หมวด 1

องค์ประกอบสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา 5 ให้มีสภาเศรษฐกิจแห่งชาติขึ้น ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และผู้มีความรู้ความชำนาญในทางเศรษฐกิจ มีจำนวนไม่เกิน 20 นายเป็นกรรมการ

มาตรา 6 กรรมการสภาเศรษฐกิจแห่งชาตินั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้น หรือถอนจากตำแหน่งตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี

มาตรา 7 ให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานในการประชุมของสภาหรือจะมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมก็ได้

มาตรา 8 ให้มีเลขาธิการสภาเศรษฐกิจแห่งชาติหนึ่งนาย มีหน้าที่ควบคุมงานธุรการของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ รับผิดชอบขึ้นตราต่อประธานสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา 9 สภาเศรษฐกิจแห่งชาติอาจตั้งอนุกรรมการประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าสามนาย เพื่อพิจารณาปัญหาใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วทำรายงานเสนอในที่ประชุมของสภา

มาตรา 10 ให้แบ่งงานของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติออกเป็นห้าสาขา คือ

- (1) สาขาเศรษฐกิจการเกษตร
- (2) สาขาเศรษฐกิจการค้า
- (3) สาขาเศรษฐกิจการพาณิชย์
- (4) สาขาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- (5) สาขาเศรษฐกิจการคมนาคม

มาตรา 11 ในทุกสาขาแห่งการเศรษฐกิจของชาติ ให้สภาเศรษฐกิจแห่งชาติมีอำนาจตั้งประธานกรรมการและกรรมการประจำสาขาขึ้น ตามที่จะได้กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด 2

อำนาจหน้าที่ของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา 12 สภาเศรษฐกิจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ให้ความเห็นและคำแนะนำแก่รัฐบาล เพื่อประโยชน์แห่งความก้าวหน้าในทางเศรษฐกิจของชาติ
- (2) ชี้แจงให้รัฐบาลทราบถึงวิธีการอันเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ เพื่อผดุงส่งเสริมและทาความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของชาติ ทั้งนี้โดยอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคนิค ผลแห่งการค้นคว้า หรือสำรวจและสถิติต่าง ๆ ตลอดจนผลแห่งการปฏิบัติอันได้ทามาแล้ว
- (3) การทำหน้าที่รวบรวมการสถิติพยากรณ์ทั่วราชอาณาจักร

มาตรา 13 กิจการอันถึงปฏิบัติในสาขาต่าง ๆ ให้สภาเศรษฐกิจแห่งชาติกำหนดเป็นระเบียบการขึ้นไว้

หมวด 3

การดำเนินงานของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา 14 ให้สภาเศรษฐกิจแห่งชาติประชุมกันอย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุม

มาตรา 15 ให้สภาเศรษฐกิจแห่งชาติมีอำนาจออกข้อบังคับ เกี่ยวกับวิธีดำเนินงาน การจัดระเบียบการประชุมและกิจการอื่น ๆ

มาตรา 16 สภาเศรษฐกิจแห่งชาติและอนุกรรมการของสภาอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้คำอธิบาย ให้ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการในเมื่อเห็นสมควร

มาตรา 17 ความเห็นใด ๆ ซึ่งเสนอไปยังรัฐบาล จะต้องเป็นความเห็นของที่ประชุมของสภา ซึ่งกรรมการมาร่วมประชุมเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

และออกเสียงโดยถือความเห็นข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานเป็นผู้ออกเสียง
ชี้ขาด กรรมการคนใดที่ไม่เห็นด้วยจะท้าวความเห็นแย้งก็ได้

มาตรา 18 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎ
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ผู้รับ
สนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 67 ตอนที่ 10 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2493)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

พ.ศ. 2502

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ว่าไว้ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2502

เป็นปีที่ 14 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2502"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2493

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"พัฒนาการเศรษฐกิจ" หมายความว่า การขยายกำลังการผลิตของชาติการทำให้ดีขึ้นซึ่งภาวะการศึกษา อนามัยที่อยู่อาศัยและโภชนาการของประชากร และกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการนั้น

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งทุนทั้งสิ้นเป็นของกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาลหรือกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ๆ ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ดังกล่าวข้างต้นมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ และให้หมายความรวมถึงองค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของและรวมตลอดถึงบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ๆ ที่องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจของรัฐบาลมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

มาตรา 5 ให้มีสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน และกรรมการอื่น ๆ ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะได้แต่งตั้งขึ้น และให้เลขาธิการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นที่ปรึกษาของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา 6 สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติมีหน้าที่เกี่ยวกับพัฒนาการเศรษฐกิจตามที่คณะรัฐมนตรีจะได้มอบหมายและพิจารณาข้อเสนอของสำนักงานสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติในกิจการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 12 แล้วทำความเห็นเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา 7 กรรมการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา 8 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 7 กรรมการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับความวิบัติโดยความพิพาทจนถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีความผิดที่ลหุโทษหรือ

ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เมื่อกรรมการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งตามความในวรรคก่อนอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการ
ที่ตนแทน

มาตรา 9 ในการประชุมของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ถ้าประธานไม่มา
ประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานเป็นประธานในที่ประชุม

ในกรณีที่ประธานและรองประธานไม่อาจมาประชุม ให้ผู้รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรี
เป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 10 การประชุมทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของ
กรรมการทั้งหมด ในจำนวนนี้ต้องมีประธานหรือรองประธานหรือผู้รักษาราชการแทนนายกรัฐมนตรี
มาร่วมประชุมด้วยจึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา 11 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก
กรรมการคนหนึ่งให้มียกเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานใน
ที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 12 ให้มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) วิเคราะห์และศึกษาภาวะเศรษฐกิจเพื่อเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
ซึ่งจุดหมายแห่งพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและพัฒนาการเศรษฐกิจ

(2) พิจารณาแผนการและโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของกระทรวง ทบวง กรม
ในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจร่วมกับกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลนั้น และรัฐวิสาหกิจนั้น กับ
จัดประสานแผนการและโครงการเหล่านั้น เพื่อวางแผนการส่วนรวม สำหรับระยะเวลาหนึ่ง
ตามจุดหมายแห่งพัฒนาการเศรษฐกิจตามกำลังทรัพยากรที่มีอยู่ และตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง
ในการใช้ทรัพยากรนั้น

(3) ศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับกำลังเงินและทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีอยู่ และที่อาจหามา
ได้ และเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติซึ่งวิถีทางที่จะสนองความต้องการด้านการเงิน
ของรัฐบาล

(4) จัดทำข้อเสนอโดยหารือกับกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาลที่มีเกี่ยวกับ
งบประมาณแผ่นดิน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายประจำปีของกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาล
และรัฐวิสาหกิจ สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในพัฒนาการเศรษฐกิจรวมทั้งจำนวนเงิน

ที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ โดยจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินก็ดี หรือจากเงินกู้ยืม เงินการที่ได้สะสมไว้หรือเงินอื่นใดก็ดี

(5) สรรวจจ่ายที่จ่ายจริงและที่ขอจ่ายสำหรับการบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในพัฒนาการเศรษฐกิจ เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็นให้เกิดประสิทธิภาพในการบำรุงรักษาสินทรัพย์นั้น ๆ

(6) สรรวจจ่ายที่จ่ายจริงและที่ขอจ่ายสำหรับการจัดบริการทางเศรษฐกิจ เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น

(7) พิจารณาคำเสนอขอความช่วยเหลือที่ขอจากต่างประเทศในทางวิชาการ ทางการเงิน และการกู้ยืม พิจารณาคำเสนอขอความช่วยเหลือเพิ่มเติมที่คำแนะนำเกี่ยวกับโครงการขอความช่วยเหลือ จากต่างประเทศ และดำเนินการอันจำเป็นร่วมกับกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ เพื่อประสานงานเกี่ยวกับการรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และการเสนอขอความช่วยเหลือที่ขอจากต่างประเทศนั้น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ-แห่งชาติอาจเสนอให้ขอความช่วยเหลือเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรก็ได้

(8) สรรวจและรายงานเกี่ยวกับผลงานตามโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้ เจริญรับ หรือปรับปรุงหรือเลิกสัมโครงการอันหนึ่งอันใดในเมื่อเห็นสมควร

(9) แนะนำให้ใช้มาตรการใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมพัฒนาการเศรษฐกิจ

(10) พิจารณาและจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับแผนการและโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของบริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ๆ ซึ่งมีצרรัฐวิสาหกิจ แต่รัฐบาลมีทุนร่วมอยู่ด้วยและบริษัทห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น ๆ ยอมรับปฏิบัติตามโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจเสมือนเป็นรัฐวิสาหกิจ

(11) ปฏิบัติการอื่นใดตามกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติหรือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา 13 การเสนอตั้งรายจ่ายไว้ในร่างกฎหมายว่าด้วยงบประมาณแผ่นดินเพื่อกิจการที่ระบุไว้ในมาตรา 12 (4) จะกระทำได้ก็แต่ด้วยความเห็นชอบจากสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา 14 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

(1) เสนอแผนการลงทุนและโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจ ตลอดจนรายละเอียดทางวิชาการและการเงิน กับสถิติและรายการต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจ

(2) เสนอข้อเท็จจริงที่จำเป็นเพื่อพิจารณาผลความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจที่กำลังดำเนินอยู่

(3) เสนอคำขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในทางวิชาการ ทางการเงินและการกู้ยืม

มาตรา 15 นอกจากอำนาจหน้าที่ตามความในมาตรา 12 และมาตรา 14 ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสถิติตามกฎหมายว่าด้วยสถิติอีกด้วย

เพื่อประโยชน์แห่งความในวรรคก่อน ให้อ่านคำว่า "สภาเศรษฐกิจแห่งชาติ" ในพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2495 ทุกแห่งเป็น "สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ"

มาตรา 16 ให้มีเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติคนหนึ่ง มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

มาตรา 17 สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติหรือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติอาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร

มาตรา 18 ให้มีกรรมการบริหารคณะหนึ่งประกอบด้วย เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และกรรมการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีจะได้แต่งตั้งขึ้นมีจำนวนไม่เกินเก้าคน มีอำนาจและหน้าที่ตามที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติจะได้มอบหมายและกำกับกับการปฏิบัติงานตามมาตรา 12

ให้คณะกรรมการบริหารเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ให้ประธานกรรมการอยู่ตามตำแหน่งได้คราวละหนึ่งปี ประธานกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้

มาตรา 19 กรรมการบริหารซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละหกปี
ในวาระเริ่มแรก เมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันที่คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเข้า
รับหน้าที่ ให้กรรมการบริหารซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งกรรมการ
ผู้ใดจะพ้นจากตำแหน่งให้กระทำโดยการจับสลาก

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา 20 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 19 ให้ห้ามบุคคลผู้ใดใน
มาตรา 8 มาใช้บังคับแก่กรรมการบริหารด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 21 ในการประชุมคณะกรรมการบริหารทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่
ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม หากประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้
คณะกรรมการ เลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุมแทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการ
ลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 22 สภากพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติหรือคณะกรรมการบริหารอาจตั้ง
อนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่สภากพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
หรือคณะกรรมการบริหารจะมอบหมายก็ได้

มาตรา 23 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรที่จะจัดตั้ง
สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อชี้แนะนโยบายอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและพัฒนาการ
เศรษฐกิจ กำหนดจุดหมายแห่งพัฒนาการเศรษฐกิจ และจัดให้มีการประสานโครงการพัฒนาการ
เศรษฐกิจของกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาล และหน่วยงานต่าง ๆ ของทางราชการให้
เป็นไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยมีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่
เตรียมงานชั้นวิชาการ ศึกษาภาวะเศรษฐกิจและฐานะทรัพยากรของประเทศ วิเคราะห์ทรัพยากร
ที่จะนำมาใช้ในการลงทุน ตลอดจนสำรวจผลงานตามโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 76 ตอนที่ 69 ลงวันที่ 4 กรกฎาคม 2502)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2503

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

สั่งวาลย์

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2503

เป็นปีที่ 15 ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ. 2502 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 6 สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติมีหน้าที่เกี่ยวกับพัฒนาการเศรษฐกิจตามที่คณะรัฐมนตรีจะได้มอบหมาย และพิจารณาข้อเสนอของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

เกี่ยวกับการที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ แล้วทำ
ความเห็นเสนอคณะรัฐมนตรี กับมีหน้าที่เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในกิจการเกี่ยวกับพัฒนา
การเศรษฐกิจตามที่นายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา"

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
แห่งชาติ พ.ศ.2502 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 12 ให้มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) วิเคราะห์และศึกษาภาวะเศรษฐกิจ เพื่อเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
ซึ่งจุดหมายแห่งพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายอันจะนำไปสู่เสถียรภาพและพัฒนาการเศรษฐกิจ

(2) พิจารณาแผนการและโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของกระทรวง ทบวง กรม
ในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจนั้น กับจัด
ประสานแผนการและโครงการเหล่านั้น เพื่อวางแผนการส่วนรวมสำหรับระยะเวลาหนึ่งตาม
จุดหมายแห่งพัฒนาการเศรษฐกิจ ตามกำลังทรัพยากรที่มีอยู่ และตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง
ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ และตามลำดับความสำคัญก่อนหน้าในการใช้ทรัพยากรนั้น แล้วเสนอ
ต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

(3) ศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับกำลังเงินและทรัพยากรที่มีอยู่ และที่อาจหามาได้ และ
เสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ซึ่งวิธีทางที่จะสนองความต้องการด้านการเงินของ
รัฐบาล

(4) จัดทำข้อเสนอโดยหารือกับกระทรวง ทบวง กรมในรัฐบาลที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ
งบประมาณแผ่นดิน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายประจำปีของกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาล
และรัฐวิสาหกิจ สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในพัฒนาการเศรษฐกิจ รวมทั้งจำนวนเงิน
ที่ใช้จ่ายเพื่อการนี้ โดยจ่ายจากงบประมาณแผ่นดินก็ดี หรือจากเงินกู้ยืม เงินการที่ได้สะสมไว้
หรือเงินอื่นใดก็ดี

(5) สรรวจรายจ่ายที่จ่ายจริงและที่ขอจ่ายสำหรับการบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรที่ใช้
ในพัฒนาการเศรษฐกิจ เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็นให้
เกิดประสิทธิภาพในการบำรุงรักษาสินทรัพย์นั้น ๆ

(6) สรรวจรายจ่ายที่จ่ายจริง และที่ขอยจ่ายสำหรับการจัดบริการทาง เศรษฐกิจ เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น

(7) พิจารณาคำเสนอขอความช่วยเหลือที่ขอจากต่างประเทศ ในทางวิชาการ ทางการเงิน และการกู้ยืม พิจารณาคำเสนอขอความช่วยเหลือเพิ่มเติม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโครงการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และดำเนินการอันจำเป็นร่วมกับกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ เพื่อประสานงานเกี่ยวกับการรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ และการเสนอขอความช่วยเหลือที่ขอจากต่างประเทศนั้น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ อาจเสนอให้ขอความช่วยเหลือเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรก็ได้

(8) สรรวจและรายงานเกี่ยวกับผลงานตามโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจของกระทรวง ทบวง กรม ในรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้เร่ง ระวัง หรือปรับปรุง หรือเลิกสัมโครงการอันหนึ่งอันใดเมื่อเห็นสมควร

(9) พิจารณาการใช้จ่ายมาตรการใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมพัฒนาการเศรษฐกิจ แล้วเสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

(10) พิจารณาและจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับแผนการและโครงการเศรษฐกิจของบริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่าง ๆ ซึ่งมีในรัฐวิสาหกิจ แต่รัฐบาลมีทุนร่วมอยู่ด้วย และบริษัทห้างหุ้นส่วน-นิติบุคคลนั้น ๆ ยอมรับปฏิบัติตามโครงการพัฒนาการเศรษฐกิจเสมือนเป็นรัฐวิสาหกิจ

(11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ หรือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

ข้อเสนอ คำแนะนำ และความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามความในมาตรานี้ ในข้อใดที่มีได้บัญญัติให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เสนอต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี"

มาตรา 5 ให้ยกเลิกมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

พ.ศ. 2502

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ชนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อกำหนดหน้าที่ของสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ.2502 เสียใหม่

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่ม 77 ตอนที่ 62 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2503)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ

สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2509

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2509

เป็นปีที่ 21 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2509"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ
พ.ศ.2502 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 18 ให้มีกรรมการบริหารคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมวิเทศสหการ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

และกรรมการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีจะได้แต่งตั้งขึ้นมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคนมีอำนาจและหน้าที่ตามที่สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติจะได้มอบหมายและกำกับกับการปฏิบัติงานตามมาตรา 12

ให้คณะกรรมการบริหารเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ให้ประธานกรรมการอยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี ประธานกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้"

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต้องการความร่วมมือและประสานงานอย่างใกล้ชิดกับส่วนราชการและองค์การที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานประมง กรมวิเทศสหการ จึงกำหนดให้มีกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ โดยตำแหน่งเพิ่มขึ้นจากเดิมอีก 3 ตำแหน่ง นอกจากนั้น ในการพิจารณาปัญหาเศรษฐกิจและการวางแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เป็นปัญหาทางวิชาการโดยแท้ สมควรเพิ่มกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นอีก เพื่อได้รับฟังความคิดเห็นกว้างขวางยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม อนึ่ง วาระในการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ควรขยายออกไปเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 83 ตอนที่ 13 ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2509)

พระราชบัญญัติ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2521

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ.2521

เป็นปีที่ 33 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเสียใหม่ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.2521"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ.2502
- (1) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2503
- (1) พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2509

บรรดาบทกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม" หมายความว่า การขยายกำลังและเพิ่มผลการผลิตของชาติทุกระดับทั่วทุกท้องถิ่น การแจกแจงรายได้อย่างเป็นธรรม การรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การทำให้ดีขึ้นโดยทั่วถึงและทัดเทียมกัน ซึ่งภาวะการศึกษา อนามัย ที่อยู่อาศัย โภชนาการ และสวัสดิการอื่นของประชาชน ตลอดจนกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนั้น

"โครงการพัฒนา" หมายความว่า โครงการลงทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจหรือสังคมที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานโดยแน่ชัด ซึ่งจะกระทำโดยส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหน่วยหนึ่งหน่วยใด อันมิใช่เป็นการบริหารงานตามปกติของส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ

"แผนงาน" หมายความว่า ระบบการประสานโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป ให้มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน อันที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ

"แผน" หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการประสานโครงการพัฒนาและแผนงานต่าง ๆ ที่คัดเลือกมาแล้วของประเทศหรือของภาคหรือของกิจการบางสาขา บางประเภทในท้องถิ่นหนึ่งท้องถิ่นใด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ และให้สอดคล้องกับความสามารถทางด้านกำลังเงินและกำลังทรัพยากรอื่น ๆ

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า

(1) องค์กรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาลหรือกิจการของรัฐบาลตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ

(2) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (1) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละสิบ หรือ

(3) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (2) มีทุนรวมอยู่ด้วย เกินกว่าร้อยละห้าสิบ

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นที่มีความรู้ความชัดเจน หรือมีประสบการณ์ทาง เศรษฐกิจและสังคมอีกไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขชาติการ ก.พ. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง

ให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่เลขานุการ คณะกรรมการนี้ด้วย

มาตรา 6 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอแนะและให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต่อคณะรัฐมนตรี
- (2) พิจารณาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับข้อเสนอรอื่น ๆ ของสำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แล้วทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (3) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีในกิจการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ที่นายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา
- (4) จัดให้มีการประสานงานระหว่างสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนา และในด้านการปฏิบัติงานตามแผน

มาตรา 7 ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ ณ ตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา 8 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 7 กรรมการ ซึ่ง คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(5) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดที่ลหุโทษ

(6) คณะรัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา 9 ในการประชุมของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 10 การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา 11 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่สุดประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 12 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมชาติมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) สืบวิจัย ศึกษา และวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเสนอแนะจุดหมายและนโยบายแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(2) พิจารณาแผนงานและโครงการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และของรัฐวิสาหกิจใด ร่วมกับกระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรมและรัฐวิสาหกิจนั้น กับจัดประสานแผนงานและโครงการพัฒนาเหล่านั้น เพื่อวางแผน

ส่วนรวมสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งตามจุดหมายแห่งการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามกำลังทรัพยากรที่มีอยู่และตามลำดับความสำคัญก่อนหลังในการใช้ทรัพยากรนั้น

(3) ศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับกำลังเงิน กำลังคน และทรัพยากรอื่นที่มีอยู่และที่อาจหา มาได้ และวางแผนการใช้จ่ายและการจัดหาทรัพยากรดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของรัฐ

(4) จัดทำข้อเสนอ อดยหรือกับกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ ที่เรียกชื่อ อย่างเป็นทางการอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรมที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณแผ่นดินในเรื่องที่ เกี่ยวกับรายจ่ายประจำปีของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ สำหรับสินทรัพย์ถาวรหลักที่เพิ่มขึ้น เพื่อใช้ในการนี้ ไม่ว่าจ่ายจากงบประมาณแผ่นดิน เงินกู้ยืม เงินกำไร ที่ได้สะสมไว้หรือเงิน ใดก็ตาม

(5) ศึกษาและวิเคราะห์รายจ่ายที่จ่ายจริงสำหรับการสร้าง และการบำรุงรักษา สินทรัพย์ถาวรหลักที่ใช้ในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม เพื่อคำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่าย เหล่านั้นเท่าที่จำเป็น ให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างและการบำรุงรักษาสินทรัพย์ถาวรหลักนั้น ๆ

(6) ศึกษาและวิเคราะห์รายจ่ายที่จ่ายจริงสำหรับการจัดบริการทางเศรษฐกิจและ สังคม เพื่อคำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขรายจ่ายเหล่านั้นเท่าที่จำเป็น

(7) พิจารณาให้คำแนะนำและกำหนดหลักการให้กระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ เพื่อจัดทำแผนงาน และโครงการพัฒนาที่จะขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศทางวิชาการ การเงิน การกู้ยืม และการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(8) ติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับผลงานตามโครงการพัฒนาของกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเร่งรัด ปรับปรุง หรือเลิกล้มโครงการพัฒนาอันหนึ่งอันใดเมื่อเห็น สมควร

(9) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและภาวะ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อเสนอ บรรยายและมาตรการในการแก้ปัญหา เศรษฐกิจและสังคมระยะสั้น ในอันที่จะส่งเสริมการ พัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(10) ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและภาวะเศรษฐกิจและสังคมของต่างประเทศที่จะมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

(11) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อเสนอ คำแนะนำ และความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามความในมาตรานี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อทำความเห็นเสนอคณะรัฐมนตรี

มาตรา 13 ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจเสนอโครงการพัฒนาหรือแผนงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเป็นประกอบการพิจารณากำหนดงบประมาณประจำปีงบประมาณ

มาตรา 14 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีอำนาจเรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม และรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

(1) เสนอแผนงานและโครงการพัฒนา ตลอดจนรายละเอียดทางวิชาการและการเงินกับสถิติและรายการต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งเสนอแผนงานและโครงการพัฒนาที่ขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศและรายการต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(2) เสนอข้อเท็จจริงที่จำเป็นเพื่อพิจารณาผลงานของโครงการพัฒนาที่กำลังดำเนินการอยู่

มาตรา 15 ให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มาตรา 16 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อาจเชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำได้เมื่อเห็นสมควร

มาตรา 17 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อาจแต่งตั้งคณะ
อนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา
11 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 18 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

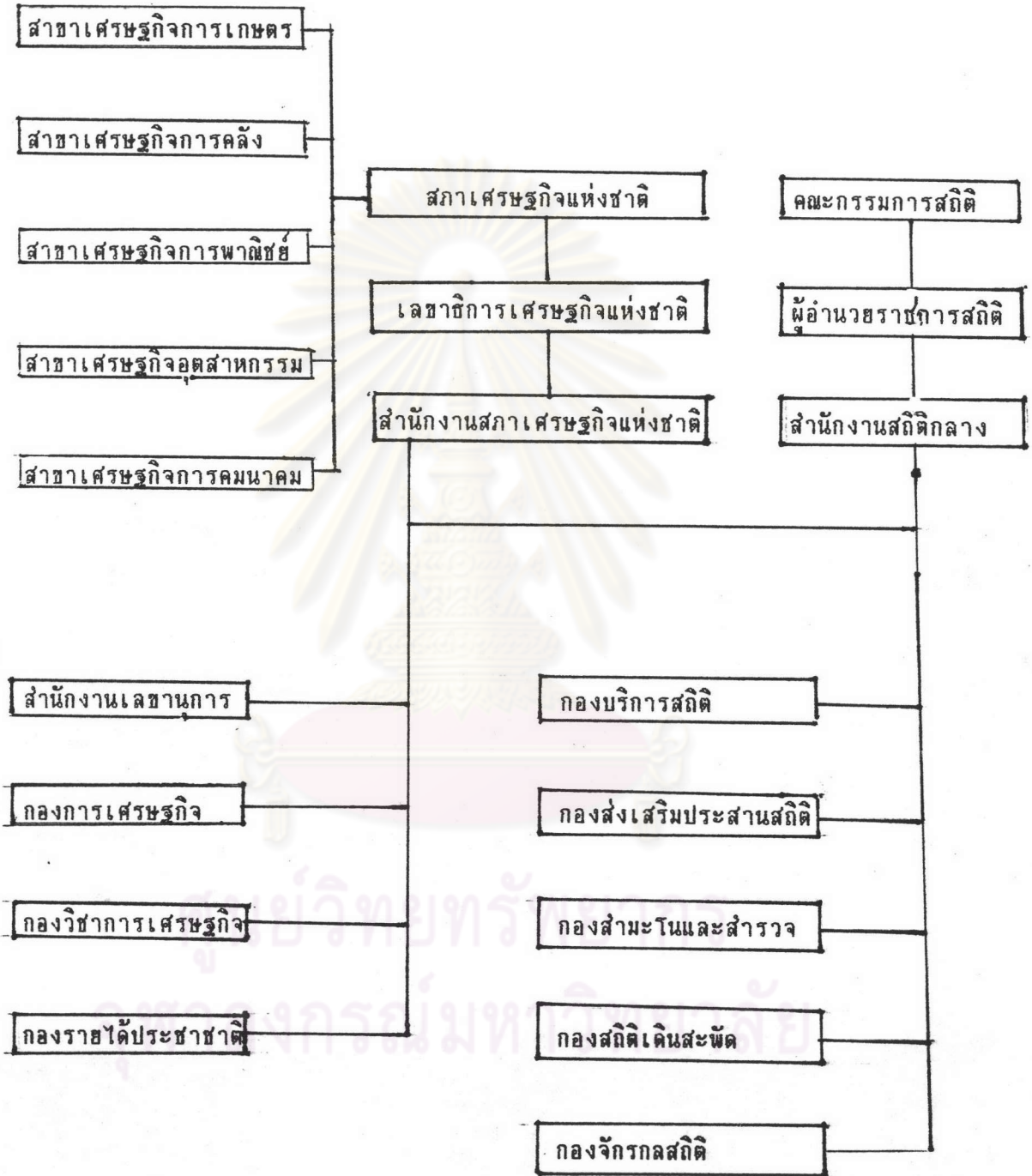
(95 ร.จ.483 ตอนที่ 89 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2521)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ คือ โดยเป็นการสมควรปรับปรุง
กฎหมายว่าด้วยสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อความเหมาะสมกับการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศในสถานการณ์ปัจจุบันจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

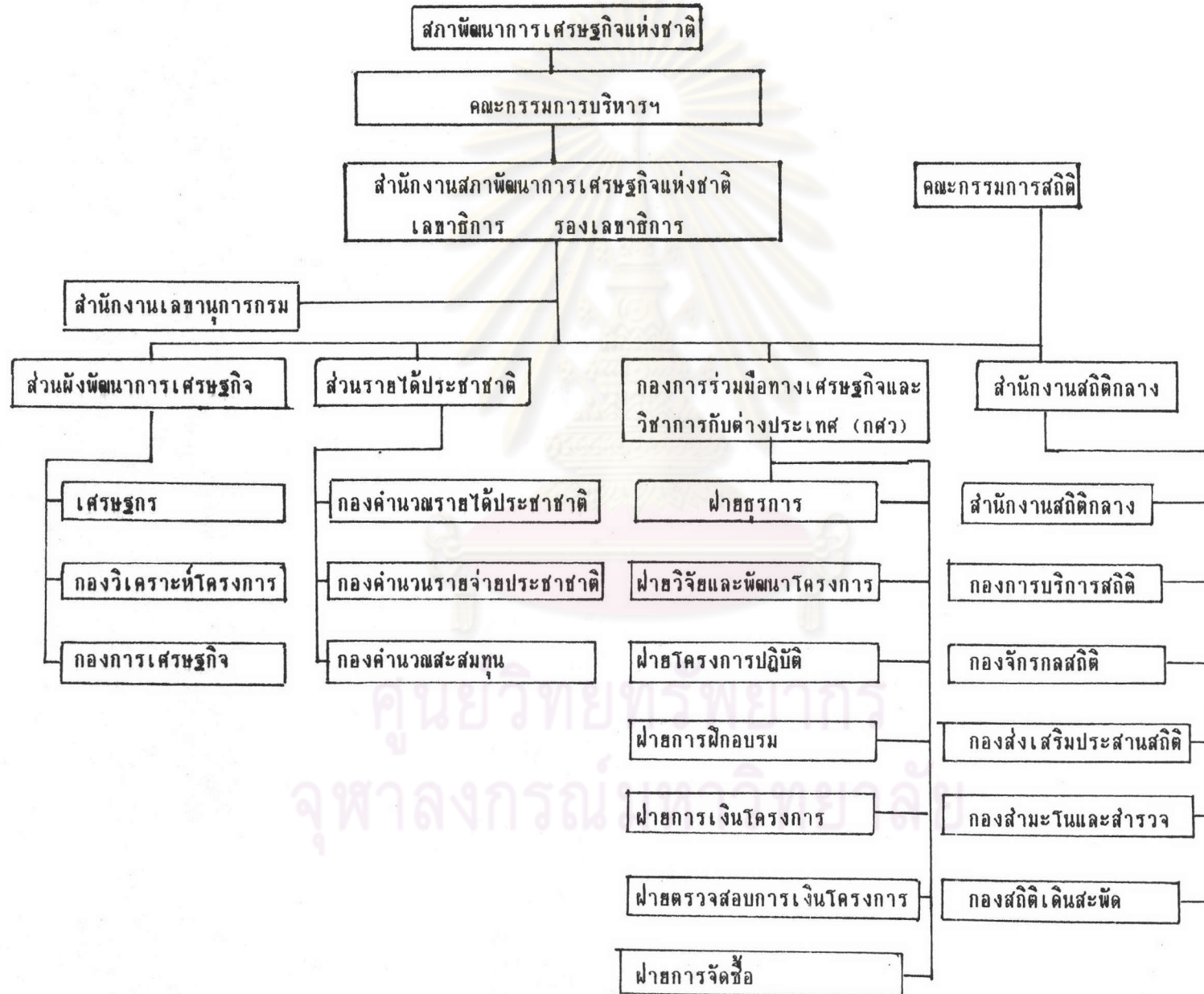
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิหมายเลข 1

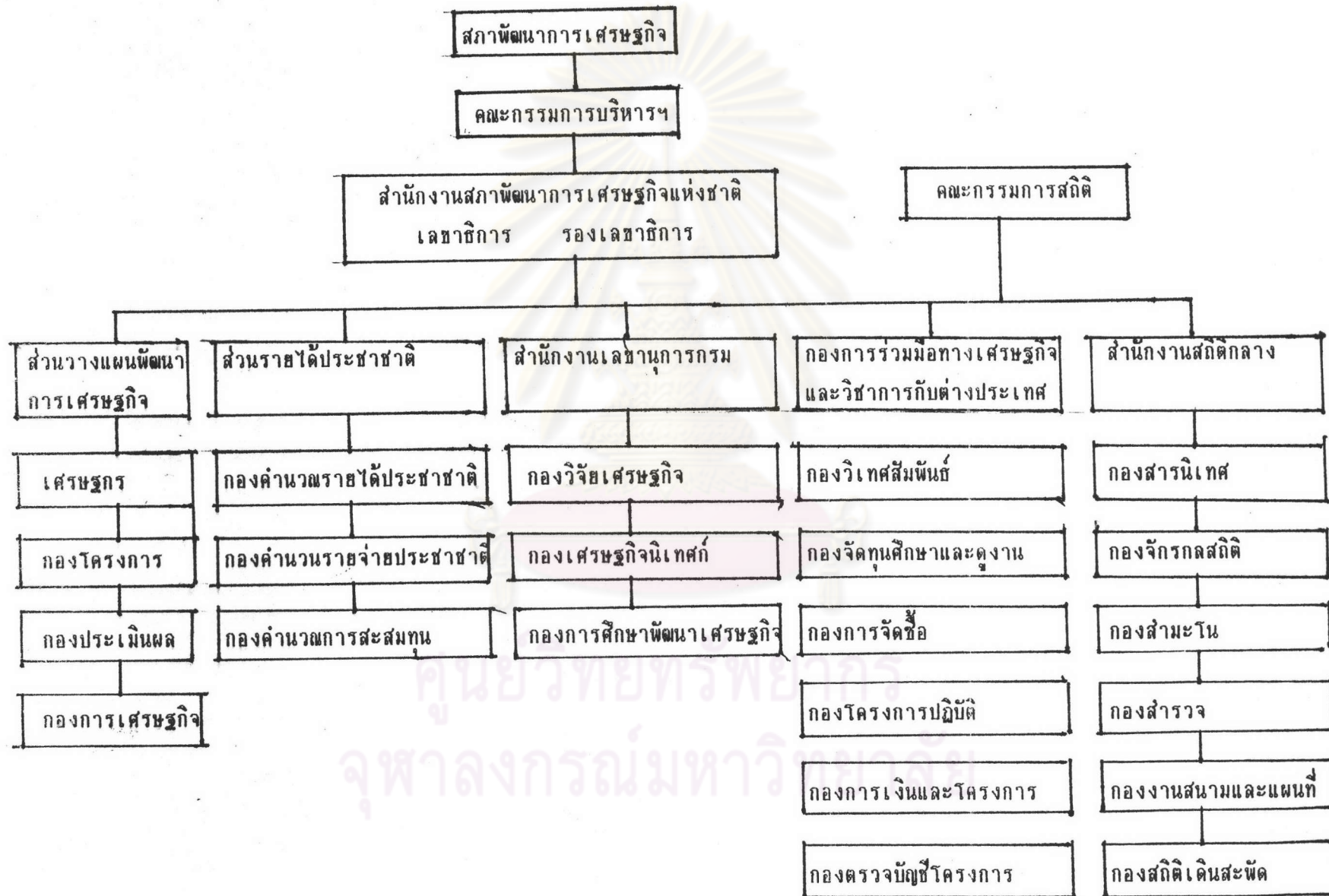
การแบ่งส่วนราชการของสภาเศรษฐกิจแห่งชาติ
(ระหว่าง 15 กุมภาพันธ์ 2493 ถึง 4 กรกฎาคม 2502)

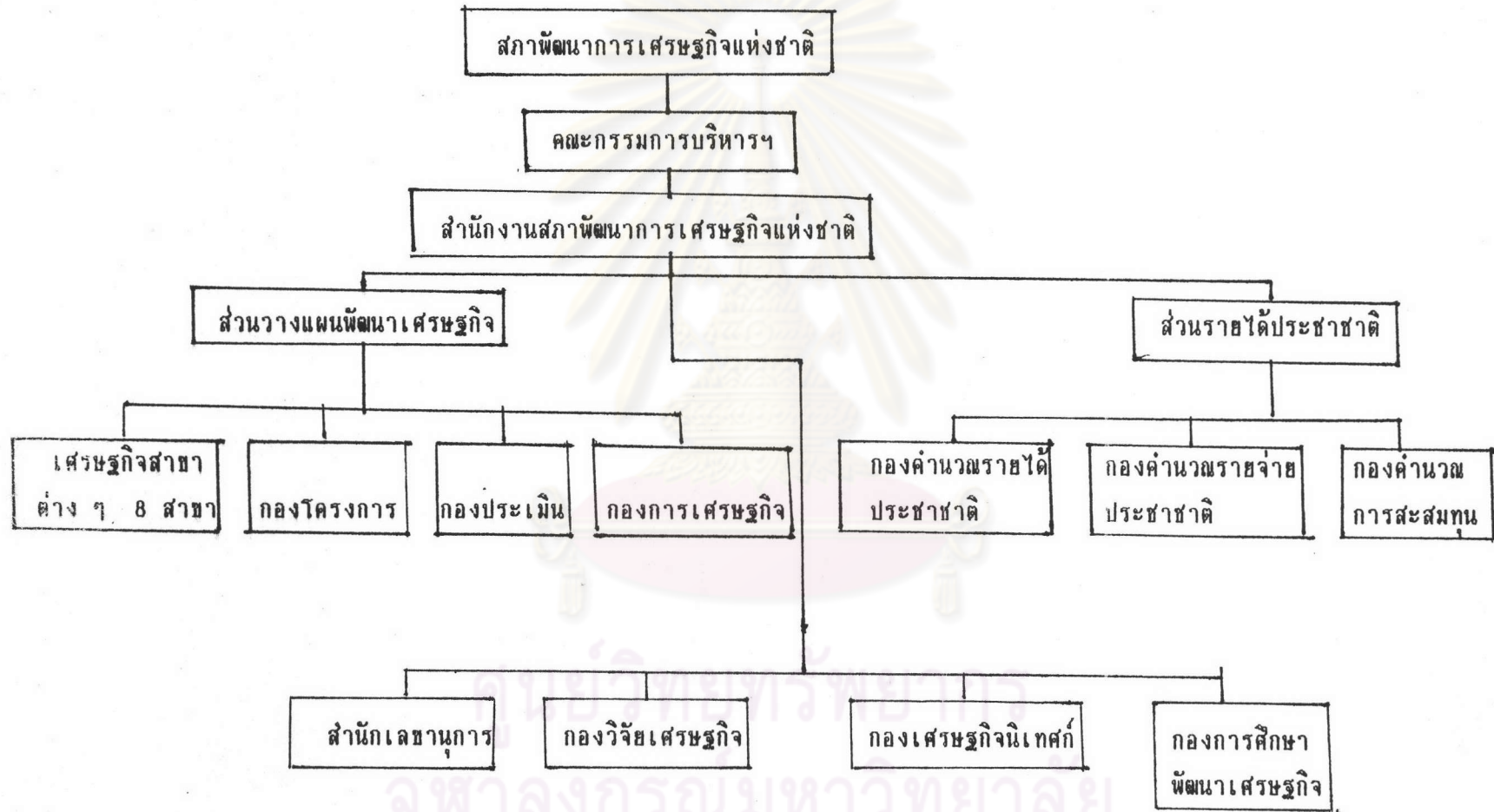
แผนภูมิหมายเลข 2
การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
(ระหว่าง 5 กรกฎาคม 2502 ถึง 22 ตุลาคม 2505)

แผนภูมิหมายเลข 3
การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
 (ระหว่าง 23 ตุลาคม 2505 ถึง 22 พฤษภาคม 2506)

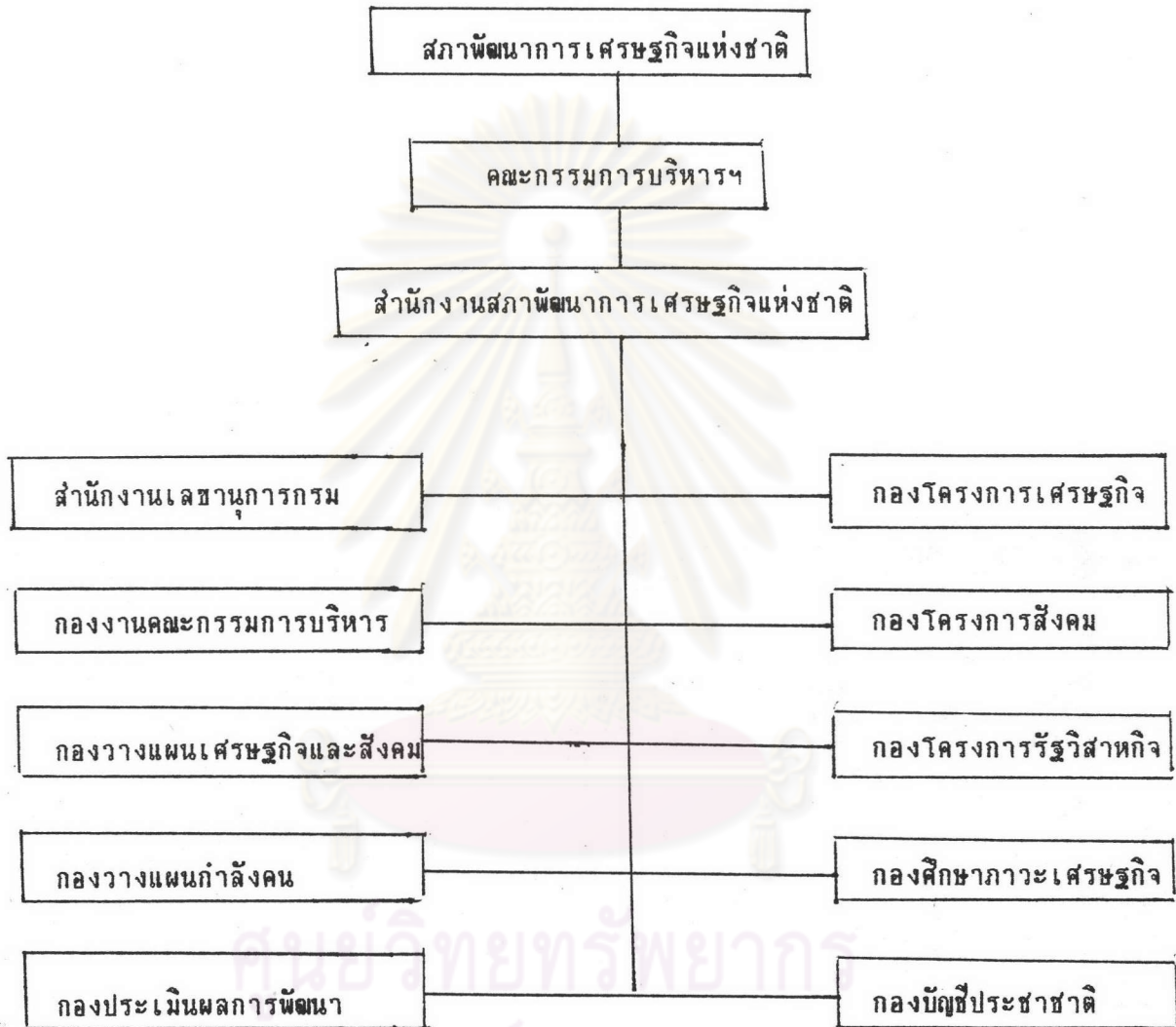
แผนภูมิหมายเลข 4
การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
(ระหว่าง 23 พฤษภาคม 2506 ถึง 14 มีนาคม 2510)

แผนภูมิหมายเลข 5

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
(ระหว่าง 15 มีนาคม 2510 ถึง 31 สิงหาคม 2512)

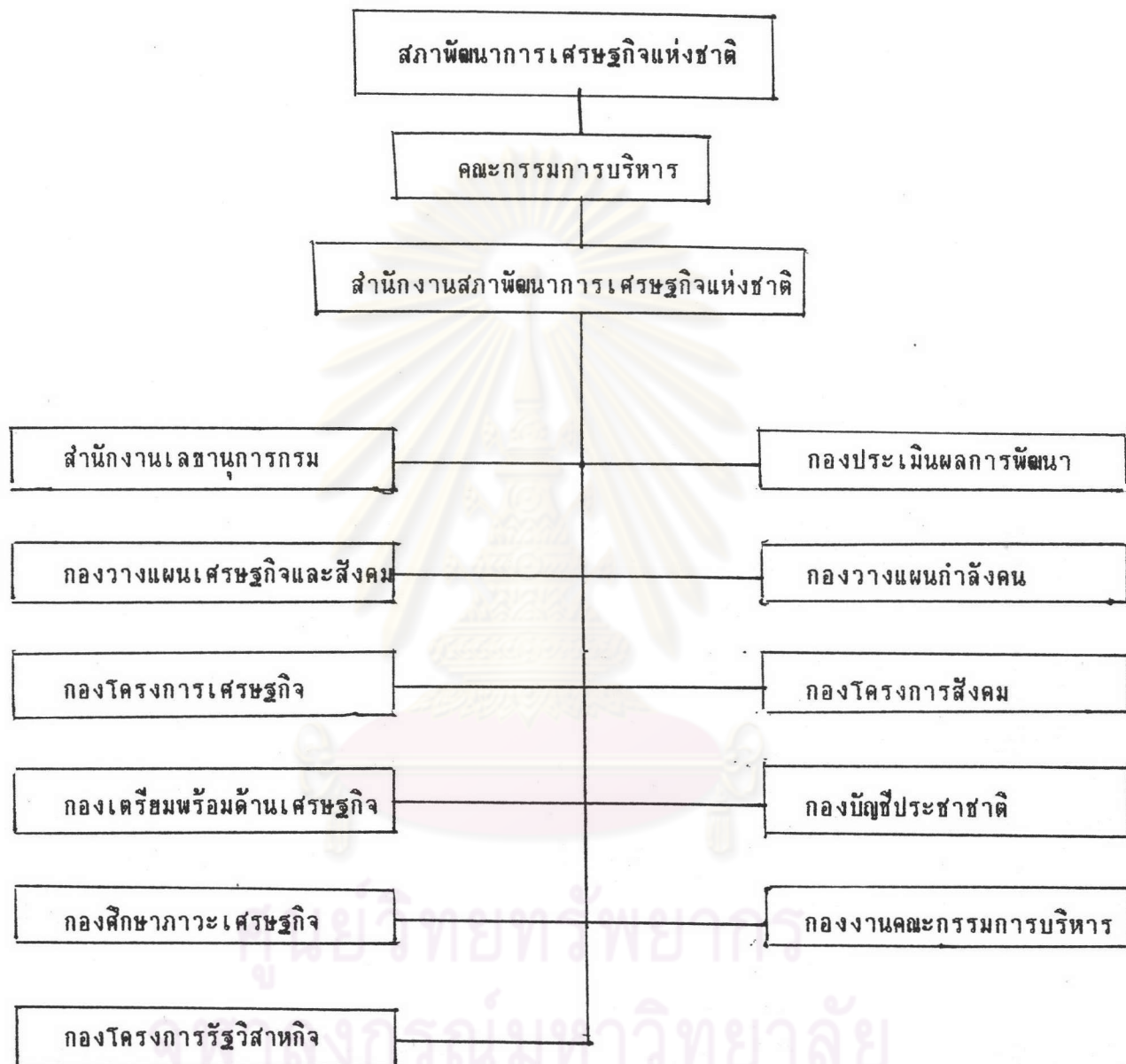

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิหมายเลข 6

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ

(ระหว่าง 1 กันยายน 2512 ถึง 19 กุมภาพันธ์ 2518)

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(ระหว่าง 20 กุมภาพันธ์ 2518 ถึง 22 พฤศจิกายน 2521)

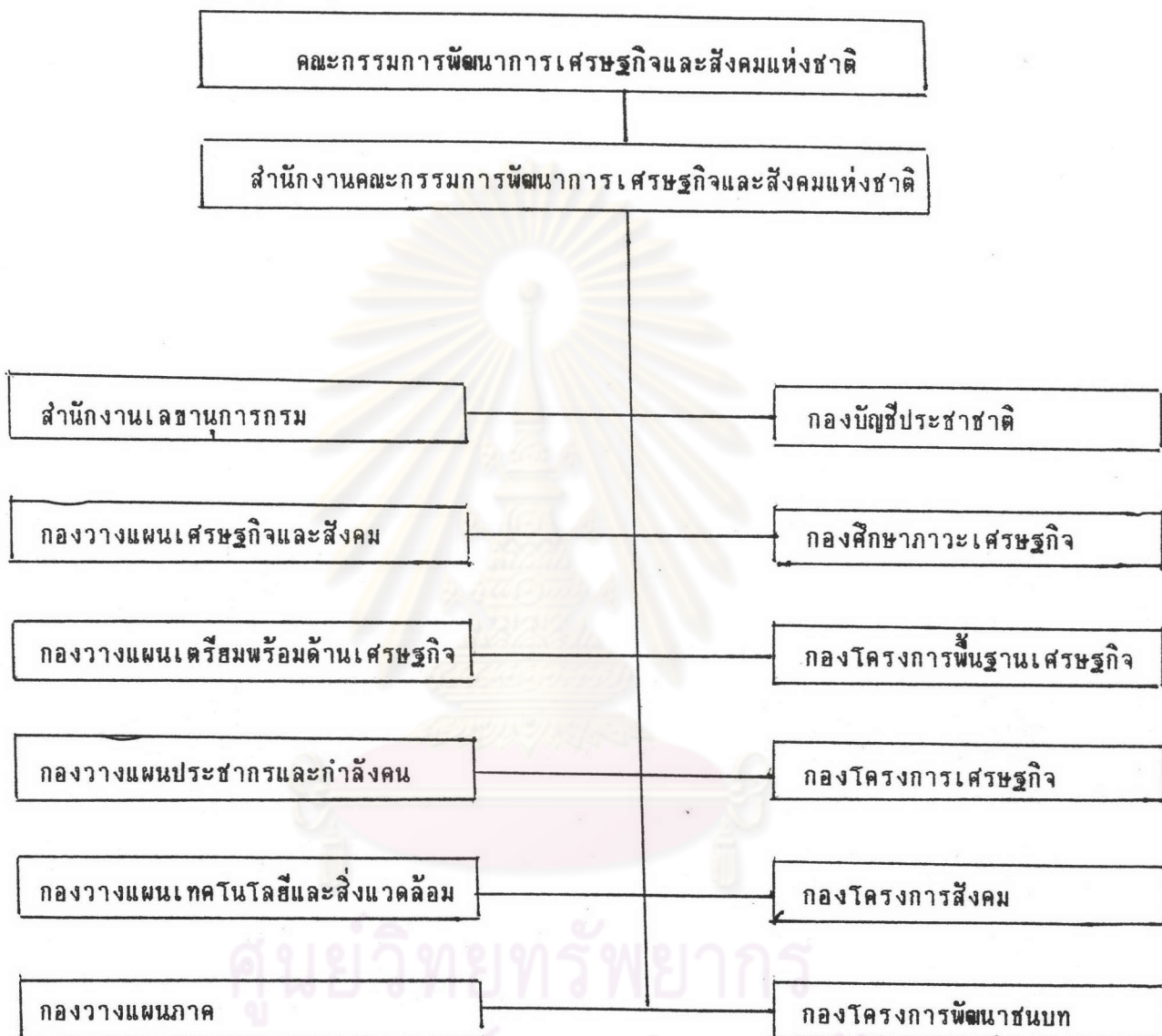

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิหมายเลข 8

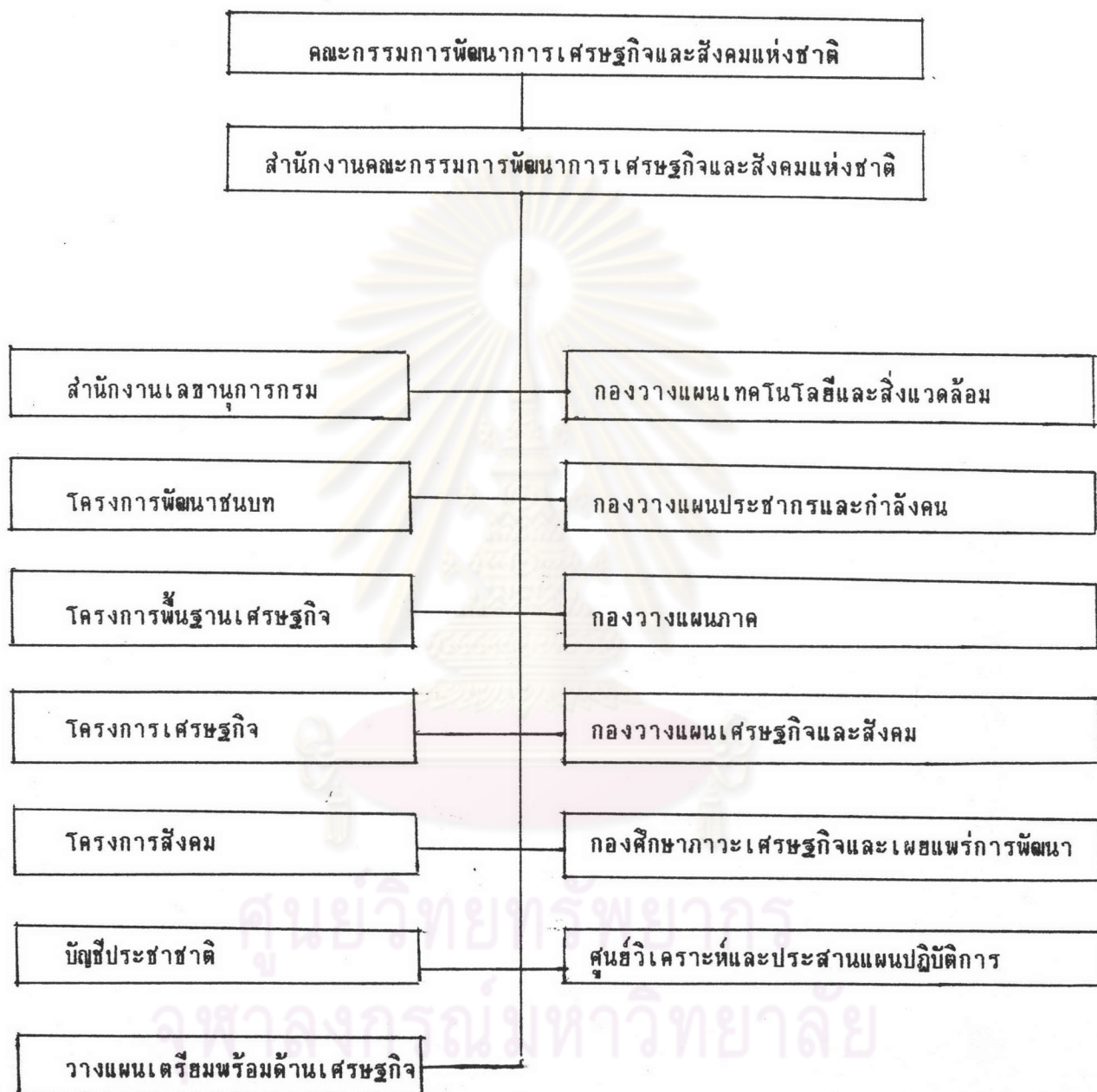
การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(ระหว่าง 23 พฤศจิกายน 2521 ถึง 28 สิงหาคม 2524)

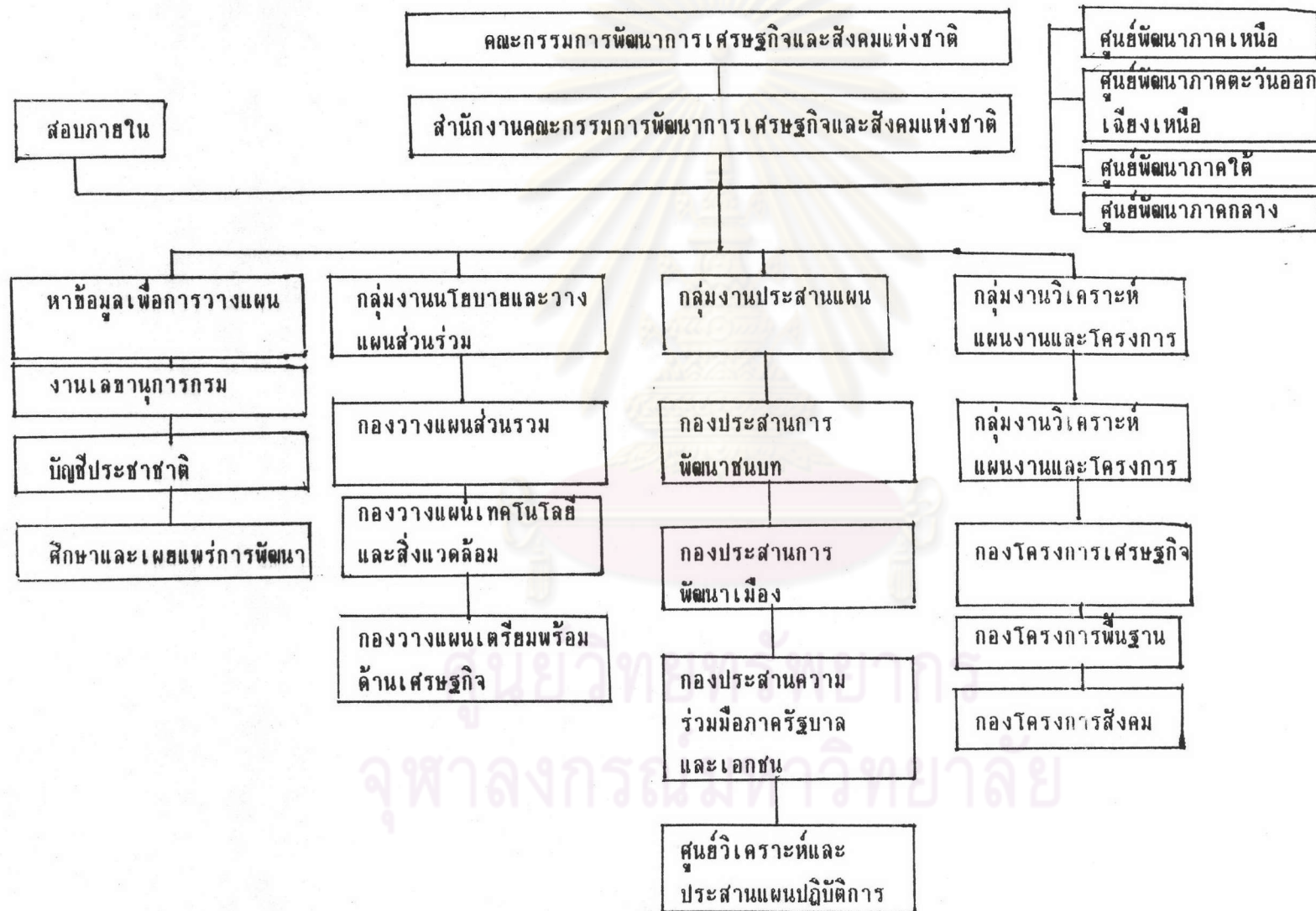
แผนภูมิหมายเลข 9

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(ระหว่าง 29 สิงหาคม 2524 ถึง 22 เมษายน 2528)

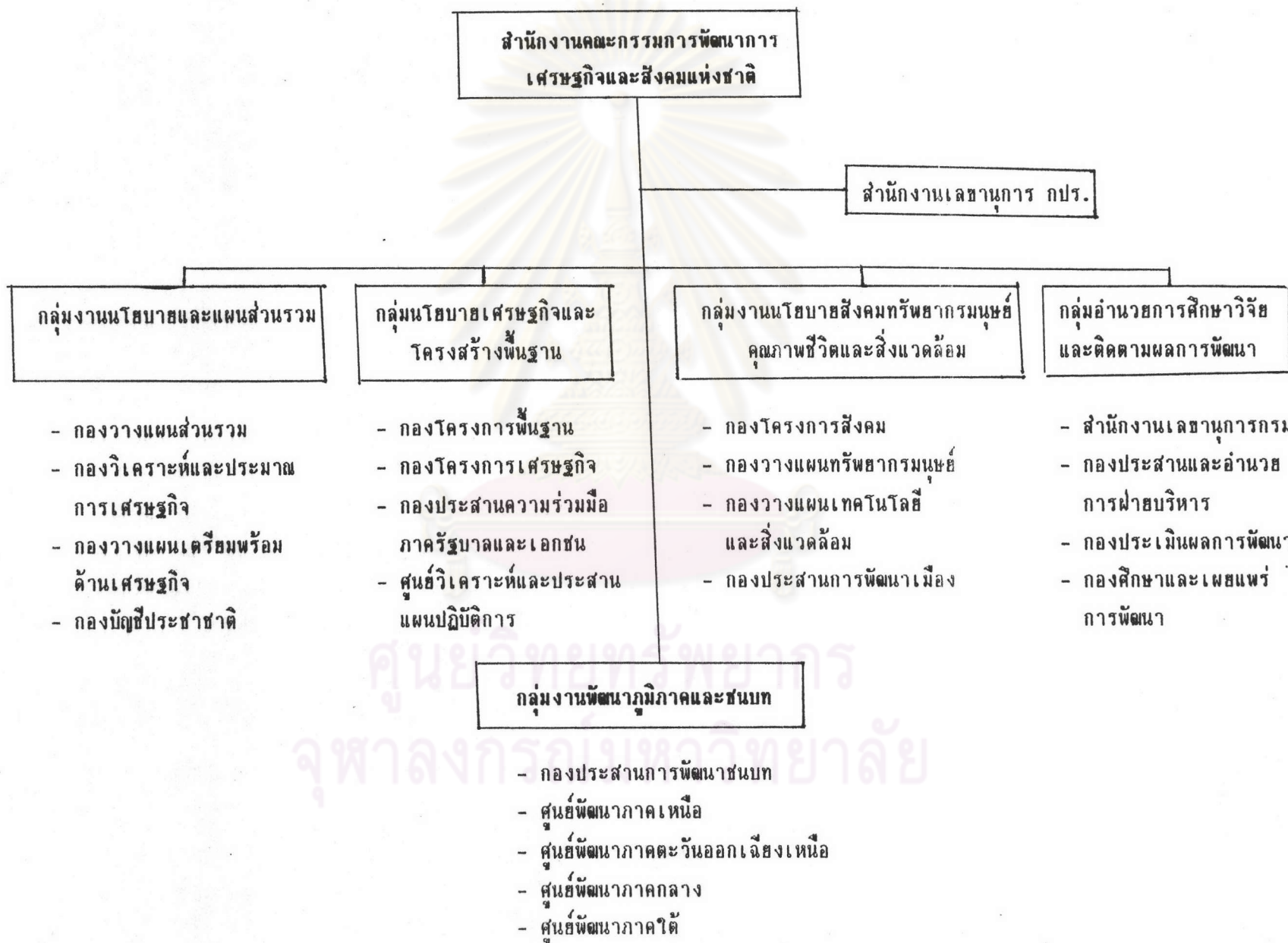

แผนภูมิหมายเลข 10

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(ระหว่าง 23 เมษายน 2528 ถึง 30 กันยายน 2534)

แผนภูมิหมายเลข 11
การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 (ระหว่าง 1 ตุลาคม 2534 - ปัจจุบัน)

ระเบียบการก่อนนี้ของประเทศ พ.ศ.2528

โดยที่เห็นเป็นการสมควรให้มีระเบียบการก่อนนี้ของประเทศของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจขึ้นใหม่ ใช้แทนระเบียบการก่อนนี้กับต่างประเทศ พ.ศ.2525 คณะรัฐมนตรีจึงได้กำหนดขึ้นไว้ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบการก่อนนี้ของประเทศ พ.ศ.2528"
- ข้อ 2 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบการก่อนนี้กับต่างประเทศ พ.ศ.2525
- ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"ส่วนราชการ" หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม และให้หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ยกเว้นรัฐวิสาหกิจที่เป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

"ก่อนนี้" หมายความว่า การกู้เงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจากแหล่งเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศ ทั้งที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำประกัน การเช่าซื้อ และการใช้ สินเชื่อด้วยการผ่อนชำระ ทั้งนี้ไม่รวมหนี้ในประเทศที่รัฐวิสาหกิจกู้ เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน

"เงินสมทบ" หมายความว่า เงินลงทุนของโครงการพัฒนา ส่วนที่ต้องงใช้เงินบาท (Local Cost)

"รายได้ของกิจการ" หมายความว่า กำไรสุทธิของกิจการก่อนหักค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดหาเงินลงทุน (ดอกเบี้ยและค่าผูกพันเงินกู้)

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศ

ข้อ 5 ำให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศ"
ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ
2. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ
3. ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ
4. ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
5. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการ
6. ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เป็นกรรมการ
7. อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการ
8. อธิบดีกรมวิเทศสหการ เป็นกรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและ เลขานุการ
10. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ
11. ผู้แทนสำนักงานประมาณ เป็นกรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ
12. ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ
13. ผู้แทนกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ
14. ผู้อำนวยการกองนโยบายเงินกู้ เป็นกรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ

ำให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอแนะนโยบายและแผนงาน หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการก่อหนี้ของภาครัฐบาล
กับต่างประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจยึดถือ เป็นหลักปฏิบัติ
- (2) พิจารณากำหนดแผนการก่อหนี้จากต่างประเทศ ทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว
ปานกลาง และแผนระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(3) พิจารณาจัดทำแผนการก่อนนี้จากต่างประเทศสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 31 ตุลาคม ของทุกปี โดยแผนดังกล่าวจะต้องแสดงถึงหน่วยงานผู้กู้ แหล่งเงินที่คาดว่าจะกู้ วงเงินกู้ หมายความว่า การกู้เงิน ความต้องการเงินบาทสมทบ และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องแสดงไว้ด้วยว่าวงเงินกู้ตามแผนดังกล่าวเมื่อรวมกับวงเงินกู้ที่คาดว่าจะกู้ในช่วง 5 ปีต่อไปแล้ว ภาระหนี้เงินกู้ต่างประเทศภาครัฐบาลเมื่อเทียบเป็นสัดส่วนกับรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่คาดว่าจะหาได้จากการขายสินค้าและบริการในปีต่อ ๆ ไปจะต้องมีอัตราส่วนไม่เกินกว่าร้อยละ 9

สำหรับการคิดภาระหนี้ตามแผนดังกล่าวสำหรับหนี้ระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี ให้นำเฉพาะการกู้เงินที่จะต่อเนื่องกับการกู้เงินระยะยาวในโอกาสต่อไป หรือที่เป็นการกู้เงินในรูปเงินทุนหมุนเวียน (Revolving Fund) และในทั้ง 2 กรณี ให้คำนวณดอกเบี้ยตามเงื่อนไขของเงินกู้นั้น ๆ โดยถือว่าไม่ต้องชำระเงินต้น แต่ให้ถือว่าเงินต้นและดอกเบี้ยสำหรับปีต่อ ๆ ไปตามเงื่อนไขทั่วไปของเงินกู้จากตลาดการเงินต่างประเทศระยะยาว

(4) เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนการก่อนนี้ประจำปีตามข้อ 5(3) แล้ว ห้ามมิให้มีการก่อหนี้นอกเหนือจากที่ได้อนุมัติตามแผนนี้ เว้นเสียแต่ว่าจะได้มีการตัดวงเงินกู้ที่อยู่ในแผนแล้วออกเสียอย่างน้อยเท่ากัน

(5) จัดให้มีการประสานงานระหว่างส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตามระเบียบนี้ ให้มีการติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาเงินกู้หรือสัญญาค้ำประกันเงินกู้ และตามข้อตกลงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการติดตามให้มีการจัดสรรงบประมาณสมทบและจัดเงินสมทบจากแหล่งเงินกู้ทั้งภายในและต่างประเทศ

(6) ศึกษาและพิจารณาภาระหนี้และผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีทุก 4 เดือน ทั้งนี้ โดยให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการทราบตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(7) พิจารณาการกู้เงินทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อนำมาใช้จ่ายเงินบาทสมทบของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

(8) พิจารณาการกู้เงินของรัฐวิสาหกิจที่จะกู้จากตลาดเงินทุนเอกชนต่างประเทศตามเงื่อนไขดังนี้

8.1 อยู่ในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือหากไม่อยู่จะต้องได้รับการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหรือได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อนว่าเป็นโครงการกรณีพิเศษที่เหมาะสม

8.2 ในทุกกรณีเงินกู้ที่จะได้รับการอนุมัติ จะต้องมียอดตราผลตอบแทนเทียบเท่ากับดอกเบี้ยเงินกู้และค่าบริการอื่น ๆ เช่น การประกันความเสี่ยงทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และมีสัดส่วนรายได้ของกิจการ (Internal Cash Generation) เทียบกับภาระหนี้ของกิจการซึ่งเรียกว่า Debt Service Coverage Ratio นับตั้งแต่มีการก่อหนี้ไม่ต่ำกว่า 1.5

(9) พิจารณาประสานการบริหารงานเงินกู้เพื่อการป้องกันประเทศตามพระราชบัญญัติกู้เงินเพื่อการป้องกันประเทศ พ.ศ. 2519 และพระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากรัฐบาลต่างประเทศเพื่อจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ทางการทหาร พ.ศ. 2524 ตลอดจนพิจารณาเสนอแนะนโยบายและหลักเกณฑ์การกู้เงินเพื่อการป้องกันประเทศที่อาจต้องการต่อไป

(10) พิจารณาโครงการอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย เช่น โครงการร่วมทุนของรัฐบาลกับเอกชน

(11) พิจารณากำหนดนโยบายเป้าหมายและแผนงานของการกู้เงินภายในประเทศเพื่อใช้เป็นเงินบาทสมทบของรัฐวิสาหกิจตามความเหมาะสมของภาวะเศรษฐกิจการเงินการคลังของประเทศเป็นปี ๆ ไป

(12) พิจารณาเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับอัตราค่าบริการของรัฐวิสาหกิจในประเด็นที่จะให้มีผลกระทบต่อรายได้และความสามารถในการชำระหนี้สินของรัฐวิสาหกิจเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการของกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ต่อไป

ข้อ 6 คณะกรรมการอาจพิจารณาแต่งตั้งอนุกรรมการและคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและในการพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่ดังกล่าวให้คณะกรรมการเชิญผู้แทนส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องไปร่วมพิจารณาได้

ข้อ 7 ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดมีความประสงค์ที่จะดำเนินการใดอันจะเป็นผลก่อนนี้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จะต้องจัดทำโครงการเสนอต่อสำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

ข้อ 8 เมื่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รับโครงการจากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามข้อ 7 ให้สำนักงานพิจารณารายละเอียดและความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและสังคมของโครงการตลอดจนพิจารณาว่าเข้าประกอบเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการตามวรรคแรกนั้น ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาในด้านการใช้เงินกู้ของโครงการด้วย นอกจากนั้น ให้พิจารณาถึงที่มาของเงินบาทสมทบโครงการในลักษณะที่จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางการเงินในภายหลังด้วย ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอความเห็นดังกล่าวข้างต้นต่อคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นดังกล่าวข้างต้นต่อคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ข้อ 9 ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาจัดทำแผนโครงการเงินกู้ประจำปีและ 3 ปี เสนอต่อคณะกรรมการ โดยแสดงโครงการที่คาดว่าจะใช้เงินกู้ต่างประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อใช้พิจารณาประกอบการกำหนดแผนการก่อหนี้เป็นรายปีตามข้อ 5 (3) ภายในวันที่ 31 สิงหาคม ของทุกปีและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในแผนดังกล่าวก็ให้แจ้งคณะกรรมการทราบเป็นระยะ ๆ ไปด้วย

ข้อ 10 ให้กระทรวงกลาโหมเสนอแผนความต้องการใช้เงินกู้จากต่างประเทศของเหล่าทัพต่าง ๆ สำหรับปีงบประมาณถัดไปต่อกระทรวงการคลัง ภายในวันที่ 31 สิงหาคม ของทุกปีเพื่อประกอบการจัดทำแผนตามข้อ 5 (3)

ข้อ 11 การกู้เงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่ไม่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ พ.ศ.2519 และพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้าประกัน พ.ศ.2510 ให้รายงานคณะกรรมการทราบภายใน 4 เดือนหลังจากที่ได้มีการลงนาม

ข้อ 12 ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยติดตามดูแลการก่อหนี้ต่างประเทศของภาคเอกชนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของประเทศ ตามแนวนโยบายที่คณะกรรมการกำหนดและจัดทำรายงานสถานะหนี้เงินกู้ต่างประเทศของภาคเอกชนในระยะที่ผ่านมารวมทั้งคาดคะเนความต้องการ และภาระหนี้เงินกู้ต่างประเทศของภาคเอกชนในระยะข้างหน้า เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาในการบริหารหนี้เงินกู้ของประเทศทุก 4 เดือน

ข้อ 13 ในการกู้เงินสำหรับโครงการที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบให้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) พิจารณาหาแหล่งเงินกู้สำหรับแต่ละโครงการที่คณะกรรมการอนุมัติ
- (2) เจจรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งเงินกู้เกี่ยวกับวงเงินและเงื่อนไขของสัญญาค้ำประกันหรือเงื่อนไขในการกู้เงินประเภทเช่าซื้อ และการใช้สินเชื่อดำเนินการผ่อนชำระจากต่างประเทศแล้วแต่กรณี
- (3) ดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งสัญญาเงินและสัญญาค้ำประกันรวมทั้งการจัดหาเงินบาทสมทบในรูปเงินกู้ให้กับรัฐวิสาหกิจ

ข้อ 14 ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาการกู้เงินในประเทศของส่วนราชการและของรัฐวิสาหกิจในส่วนที่มีเงินบาทสมทบ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยการกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการค้ำประกัน

ข้อ 15 ในกรณีที่โครงการเงินกู้มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือทางการเงินหรือทางวิชาการเป็นส่วนสมทบด้วย เพื่อให้โครงการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ให้กรมวิเทศสหการเป็นผู้พิจารณาหาแหล่งให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการจากต่างประเทศ และเป็นผู้ติดต่อหาตามขอความช่วยเหลือดังกล่าว

ในกรณีที่เป็นการช่วยเหลือจากธนาคารโลกและธนาคารพัฒนาเอเชีย ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินการติดต่อหาตามและขอความช่วยเหลือตามระเบียบของสถาบันการเงินดังกล่าว

ข้อ 16 ในการเจรจาตามแหล่งเงินทุนตามโครงการต่าง ๆ ตามข้อ 13 นั้นให้
กระทรวงการคลังพิจารณาเสนอเงื่อนไขการกู้หรือการค้ำประกันเงินกู้ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา
อนุมัติก่อนที่จะมีการลงนามในสัญญาเงินกู้และหรือสัญญาค้ำประกันเงินกู้

เมื่อได้มีการลงนามในสัญญาเงินกู้และค้ำประกันเงินกู้แล้ว ให้กระทรวงการคลัง
รายงานให้คณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ 17 ในระยะเวลา 3 ปี นับตั้งแต่ประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้มีการดำเนินการ
เรื่องต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ คณะกรรมการ
นโยบายหนี้ของประเทศจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่ออนุมัติให้ขยายอัตราส่วนภาระหนี้เงินกู้
ต่างประเทศภาครัฐบาล เมื่อเทียบเป็นสัดส่วนกับรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่คาดว่าจะ
หาได้จาก การขายสินค้าและบริการให้เพิ่มมากกว่าอัตราที่กำหนดในข้อ 5 (3) ได้อีกไม่เกิน
กว่าร้อยละ 2

(2) ในกรณีที่เป็นรัฐวิสาหกิจขาดจำเป็นต้องกู้เงินจากตลาดเงินทุนเอกชน
ในต่างประเทศแต่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อ 5 (8) - 8.2 ได้ ให้เสนอคณะกรรมการ
นโยบายหนี้ของประเทศพิจารณาขอยกเว้นเฉพาะรายเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ประกาศ ณ วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2528

(ลงชื่อ) พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

(เปรม ติณสูลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบการก่อหนี้ของประเทศ (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2530

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการก่อหนี้ของประเทศ พ.ศ. 2528
คณะรัฐมนตรีจึงได้กำหนดขึ้นไว้ว่าให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบการก่อหนี้ของประเทศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530"
- ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ 3 ให้ยกเลิกข้อความในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการในข้อ 5 แห่งระเบียบการก่อหนี้ของประเทศ พ.ศ. 2528 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
- "ข้อ 5 ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศ" ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ
2. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง เป็นรองประธานกรรมการ
3. ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการ
4. ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
5. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการ
6. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ
7. อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการ
8. อธิบดีกรมวิเทศสหการ เป็นกรรมการ
9. อธิบดีกรมเศรษฐกิจ เป็นกรรมการ
10. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ

11. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. ผู้แทนสำนักงานประมาณ	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
13. ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
14. ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
15. ผู้อำนวยการกองนโยบายการเงิน
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ประกาศ ณ วันที่ 10 เมษายน 2530

(ลงชื่อ) พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

(เปรม ติณสูลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบ
ว่าด้วยการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ. 2522

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบว่าด้วยงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2507 เสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจปัจจุบัน และสอดคล้องตามความในมาตรา 12 แห่ง พระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้วางระเบียบที่ปรับปรุงใหม่แล้ว ดังต่อไปนี้.-

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบว่าด้วยงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2522"

ข้อ 2. ให้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2507 และบรรดาข้อบังคับหรือระเบียบอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว ในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 3. ในระเบียบนี้

"งบลงทุน" หมายความว่า รายการที่ประมาณว่าจะจ่ายเพื่อก่อให้เกิดสินทรัพย์ถาวรหลัก รวมทั้งเพื่อขยายงานหรือการทดแทนสินทรัพย์เดิมซึ่งมีลักษณะเป็นสาระสำคัญหรือเป็นการปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือจ่ายเพื่อซื้อกิจการหรือหุ้นของหน่วยงานอื่น

"สินทรัพย์ถาวร" หมายความว่า สินทรัพย์ซึ่งตามปกติโดยสภาพของสินทรัพย์นั้น มีอายุใช้งานเกินกว่าหนึ่งปี หรือตามความหมายในระบบบัญชีของรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังเห็นชอบด้วย

"สินทรัพย์ถาวรหลัก" หมายความว่า สินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในการดำเนินงานกิจการหลักของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แบ่งออกเป็น 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ดิน หมวดสิ่งก่อสร้าง หมวดเครื่องจักรอุปกรณ์ หมวดยานพาหนะ และหมวดอื่น ๆ ซึ่งถือเป็นสินทรัพย์ถาวรหลัก เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

"รัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามนัยแห่งพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจประเภทธนาคารและประกันภัย

"คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ" หมายความว่า คณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายหรือระเบียบของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ และให้หมายความถึงเจ้าสังกัดในกรณีของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ไม่มีคณะกรรมการดำเนินงานด้วย

ข้อ 4. ให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งจัดทางบลงทุนเต็มตามโครงการ และงบลงทุนประจำปีตามแบบและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดไว้แล้ว เสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาเสียก่อนจึงจะดำเนินการได้ต่อไป

งบลงทุนเต็มตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบแล้วนั้น ถ้าหากจะมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญของโครงการแต่อย่างใด ก็ให้เสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาก่อน หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างใด ก็ให้เสนอมาในงบลงทุนประจำปีด้วย

ให้รัฐวิสาหกิจ เสนองบลงทุนและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยความเห็นชอบของกระทรวงเจ้าสังกัด ส่วนในกรณีงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจประเภทที่มีกฎหมายบัญญัติให้เสนอขออนุมัติ คณะรัฐมนตรีนั้น ให้รัฐวิสาหกิจ เสนองบลงทุนและการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ข้อ 5. งบลงทุนซึ่งได้รับอนุมัติไว้แล้วในแต่ละปี ให้จ่ายได้ในปีนั้น ๆ ถ้ารัฐวิสาหกิจมีความจำเป็นที่จะขอผูกพันจ่ายในปีต่อไป ให้แจ้งรายละเอียดไว้ในงบลงทุนประจำปีที่ส่งมาด้วย เพื่อประโยชน์ในการติดตามผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ

ข้อ 6. การจัดทางบลงทุนเพิ่มเติมในระหว่างปีงบประมาณ ให้ปฏิบัติตามข้อ 4. โดยอนุโลม

ข้อ 7. ให้มีคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการพิจารณา
งบประมาณของรัฐวิสาหกิจ" เป็นคณะกรรมการของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานตรวจ
เงินแผ่นดินและ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็น
อนุกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณของรัฐวิสาหกิจนี้ มีอำนาจและหน้าที่
พิจารณางบประมาณของรัฐวิสาหกิจ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งถือ
ปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความคล่องตัวในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ เป็นหลัก แล้วทำ
ความเห็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในการปฏิบัติดังกล่าวนี้ให้ขอเอกสารข้อมูลและให้เชิญเจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ
นั้น ๆ มาชี้แจง เพื่อประกอบการพิจารณา พร้อมทั้งเชิญผู้แทนกระทรวงเข้าสังกัดที่เกี่ยวข้อง
แล้วแต่กรณีมาร่วมด้วย

ข้อ 8. การเสนองบลงทุนประจำปี ซึ่งรัฐวิสาหกิจจะต้องจัดทำเสนอตามข้อ 4. นั้น
ให้เสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อย่างน้อย 60 วัน
ก่อนวันเริ่มงวดการบัญชีต่อไปและให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พิจารณาให้เสร็จภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ได้รับงบลงทุน

ข้อ 9. รัฐวิสาหกิจจะตั้งเงินสำรองไว้ในงบลงทุนก็ได้ ตามความจำเป็น และตาม
หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณของรัฐวิสาหกิจ จะได้กำหนดไว้ เงินสำรองนั้นแยก
เป็น 2 ประเภท คือ.-

1) เงินสำรองในกรณีที่ราคาเปลี่ยนแปลง เงินสำรองประเภทนี้ให้นำมาใช้
ได้เฉพาะในกรณีที่รายการในงบลงทุนที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว มีราคาสูงกว่าที่ขอตั้งไว้เท่านั้น ทั้งนี้
ต้องมีได้เป็นการเปลี่ยนแปลงชนิดหรือจำนวนให้แตกต่างไปจากที่อนุมัติไว้

2) เงินสำรองในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ที่จะต้องจัดหาสินทรัพย์ถาวรเพิ่มเติม
จากที่อนุมัติไว้เดิมการใช้จ่ายเงินสำรองนี้ให้ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ
นั้น ๆ แล้วรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทราบ

ข้อ 10. งบกรณีฉุกเฉิน ซึ่งจะต้องจัดทำสินทรัพย์ถาวรหลักมาเปลี่ยนแปลงแทนของเดิมทันที เพื่อให้มีการดำเนินงานต้องหยุดชะงัก และบังเกิดผลเสียหายแก่กิจการนั้น ๆ ให้รัฐวิสาหกิจ ดำเนินการไปก่อนได้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แล้วรายงาน ให้คณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทราบโดยมิชักช้า

งบกรณีที่งบลงทุนจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามกฎหมายให้สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานการลงทุนของรัฐวิสาหกิจงบกรณี ฉุกเฉินนี้ให้คณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ 11. การโอนเงินเหลือจ่ายระหว่างรายการ ภายในวงเงินงบลงทุนที่ได้รับ อนุมัติไว้แล้วให้อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ เป็นผู้อนุมัติ ทั้งนี้ จะต้องไม่เป็นการ เพิ่มหรือลดรายการนอกเหนือไปจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว

ข้อ 12. คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจจะมอบอำนาจที่กล่าวในข้อ 9, 10, 11 ให้ ผู้อำนวยการหรือผู้หนึ่งผู้ใดที่รับผิดชอบการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจนั้น เป็นผู้อนุมัติก็ได้

ข้อ 13. การเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมงบลงทุน นอกจากที่กล่าวในข้อ 9, 10 และ 11 จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แล้วแต่กรณี ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มอบอำนาจไว้

ข้อ 14. ให้รัฐวิสาหกิจจัดทำทะเบียนคุมงบลงทุน แสดงรายการตามงบลงทุนที่ได้รับ อนุมัติ การโอนงบประมาณ การเปลี่ยนแปลง การเพิ่มเติมการใช้จ่ายประจำปี ตามงบลงทุน และรายการที่ขอผูกพันไว้จ่ายในปีต่อไป

ข้อ 15. งบลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่ได้รับอนุมัติไปแล้ว หากปรากฏว่ายังมีได้ดำเนินการ ให้เสร็จสิ้นไป และถ้าเห็นว่ารายการลงทุนนั้น ๆ ไม่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจงานปัจจุบันแล้ว ก็ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี แล้วแต่ กรณีพิจารณาสั่งระงับ

ข้อ 16. ห้ามมิให้รัฐวิสาหกิจจ่ายเงิน หรือก่อหนี้ผูกพันงบลงทุน เกินกว่าที่ได้รับอนุมัติ จากคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือคณะรัฐมนตรี เว้นแต่กรณี ฉุกเฉินที่กล่าวในข้อ 10.

ข้อ 17. ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีของรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ แจ้งข้อเท็จจริงให้รัฐวิสาหกิจทราบ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้เป็นไปตามระเบียบ ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจไม่เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินในรายจ่ายที่เกี่ยวกับงบลงทุนให้เสนอเรื่องต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ข้อ 18. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 24 เมษายน 2522

(ลงนาม) พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2492

หมวด 5

แผนนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 54 บทบัญญัติหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและการบริหารราชการตามนโยบายที่กำหนดไว้ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ

มาตรา 55 รัฐจะต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราช

มาตรา 56 รัฐพึงส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ และถือหลักเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน

มาตรา 57 รัฐพึงร่วมมือกับนานาประเทศ ในการรักษาความยุติธรรมระหว่างประเทศ และผดุงสันติสุขของโลก

มาตรา 58 กาลังทหารพึงมีโดยเหมาะสมแก่ความจำเป็นสำหรับรักษาเอกราช

มาตรา 59 กาลังทหารเป็นชาติ อยู่ในบังคับบัญชาสูงสุดของพระมหากษัตริย์ ไม่ขึ้นต่อเอกชน คณะบุคคลหรือพรรคการเมืองใด ๆ

มาตรา 60 กาลังทหารพึงใช้เพื่อการรบหรือการสงคราม หรือเพื่อปราบปรามการจลาจล และจะใช้ได้ก็แต่โดยกระแสนพระบรมราชโองการ เว้นแต่ในกรณีที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึก การใช้อำนาจทหารเพื่อช่วยเหลือราชการอื่น ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 61 เอกชนก็ดี คณะบุคคลก็ดี พรรคการเมืองก็ดี จะใช้กำลังทหารไม่ว่าโดยตรงหรือโดยทางอ้อมเป็นเครื่องมือในทางการเมืองมิได้

ทหารและบุคคลอื่นในสังกัดฝ่ายทหาร ในระหว่างรับราชการประจำจะเป็นสมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง หรือแสดงการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองใด ๆ มิได้

มาตรา 62 การศึกษาอบรมพึงมีจุดประสงค์ที่จะให้ชนชาวไทยเป็นพลเมืองดีมีร่างกายแข็งแรงและอนามัยสมบูรณ์ มีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพ และมีจิตใจเป็นนักประชาธิปไตย

มาตรา 63 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรม การจัดระบบการศึกษาอบรมเป็นหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

มาตรา 64 การศึกษาอบรมชั้นประถมศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ และของเทศบาล จะต้องจัดทำให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน

รัฐพึงช่วยเหลือให้เด็กมีอุปกรณ์การศึกษาอบรมตามสมควร

มาตรา 65 รัฐพึงสนับสนุนการค้นคว้าในทางศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์

มาตรา 66 รัฐพึงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประจำชาติ แต่ต้องไม่กระทำโดยวิธีการอันเป็นการบังคับฝ่าฝืนใจบุคคล

มาตรา 67 รัฐพึงบำรุงรักษาสถานที่และวัตถุอันมีค่าในทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและศิลปกรรม และป้องกันมิให้มีการส่งวัตถุเช่นว่านี้ ออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา 68 การริเริ่มทางเศรษฐกิจส่วนบุคคลย่อมเป็นไปโดยเสรี แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นการขัดแย้งกับการประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภค และจะต้องไม่เป็นการบั่นรอนมนุษยธรรม ความมั่นคงของสังคม หรือเสรีภาพของบุคคล

การประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภค รัฐพึงจัดให้ประสานกันกับการดำเนินกิจการทางเศรษฐกิจส่วนบุคคล ในทางที่จะให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นส่วนรวม กิจการอันเป็นการผูกขาดตัดตอนก็ การประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภคโดยเอกชนก็ดี จะกระทำได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 69 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการประกอบเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มพูนผลิตผลทั้งในทางปริมาณและคุณภาพ และพึงสนับสนุนการสหกรณ์เพื่อผลเช่นว่านั้นด้วย

มาตรา 70 รัฐพึงสนับสนุนการค้าและการประกอบการผลิตของเอกชนทั้งในเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

มาตรา 71 รัฐพึงจัดการตามสมควรเพื่อมิให้มีการใช้แรงงานเด็ก เกินกว่าสภาพแห่งร่างกายของเด็ก

มาตรา 72 รัฐพึงส่งเสริมการสาธารณสุข ตลอดถึงการมารดาและทารกสงเคราะห์ การป้องกันและปราบปรามโรคระบาด รัฐจะต้องกระทำให้แก่ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511

หมวด 5

นวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 53 บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและการบริหารราชการตามนโยบายดังกล่าวไว้ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ

มาตรา 54 รัฐจะต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราช

มาตรา 55 รัฐพึงส่งเสริมสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศและถือหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน

มาตรา 56 รัฐพึงร่วมมือกับนานาประเทศ ในการรักษาความยุติธรรมระหว่างประเทศ และพลุ่งสันติสุขของโลก

มาตรา 57 กำลั้งทหารพึงมีโดยเหมาะสมแก่ความจำเป็นสำหรับรักษาเอกราช ความมั่นคงและประโยชน์แห่งชาติ

มาตรา 58 กำลั้งทหารเป็นของชาติ พึงใช้เพื่อการรบหรือการสงคราม หรือเพื่อปราบปรามการจลาจล

การใช้กำลั้งทหารเพื่อการอื่น ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 59 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงศึกษาอบรม

การจัดระบบการศึกษาอบรมเป็นหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

การศึกษาอบรมชั้นอุดมศึกษา รัฐพึงจัดการให้สถานศึกษาดำเนินกิจการของตนเองได้ ภายในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 60 การศึกษาอบรมชั้นประถมศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ จะต้องจัดให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน

รัฐพึงช่วยเหลือ ให้ได้มีอุปกรณ์การศึกษาอบรมตามควร

มาตรา 61 รัฐพึงสนับสนุนการวิจัย ในศิลปวิทยาและวิทยาศาสตร์

มาตรา 62 รัฐพึงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประจำชาติ แต่ต้องไม่กระทำโดยวิธีการอันเป็นการบังคับบีบบังคับบุคคล

มาตรา 63 รัฐพึงบำรุงรักษาสถานที่และวัตถุอันมีค่าในทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปกรรม

มาตรา 64 รัฐพึงสนับสนุน ให้เอกชน ได้มีการริเริ่ม ในทางเศรษฐกิจ

การประกอบกิจการอันมีลักษณะ เป็นสาธารณูปโภค รัฐพึงจัดให้ประสานกันกับการดำเนินกิจการทาง เศรษฐกิจส่วน เอกชน ในทางที่จะ ให้ เป็นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นส่วนรวม

การประกอบกิจการอันมีลักษณะ เป็นสาธารณูปโภค โดย เอกชนก็ดี กิจการอันเป็นการผูกขาดตติตตอนก็ดี จะกระทำได้ก็แต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 65 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการประกอบเกษตรกรรมเพื่อเพิ่ม
ผลผลิตผลทั้งในทางปริมาณและคุณภาพ

มาตรา 66 รัฐพึงสนับสนุนการค้าและการประกอบการผลิตส่วนเอกชน
ทั้งในเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

มาตรา 67 รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการสังคมสงเคราะห์เพื่อ
สวัสดิภาพและความผาสุกของประชาชน

มาตรา 68 รัฐพึงส่งเสริมให้ประชกรวัยทำงานมีงานทำตามควรแก่
อัตรภาพ และคุ้มครองแรงงานให้เป็นไปโดยเป็นธรรม

มาตรา 69 รัฐพึงส่งเสริมการสาธารณสุข

มาตรา 70 รัฐพึงส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสนับสนุนให้ท้องถิ่น
สามารถดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ได้เป็นผลดี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517

หมวด 5

แผนนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 62 บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรา
กฎหมายและการกำหนดนโยบาย และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ

มาตรา 63 รัฐจะต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราชและบูรณภาพแห่งอาณาเขต

มาตรา 64 รัฐพึงส่งเสริมพันธไมตรีกับนานาประเทศ และถือหลัก

เสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน

มาตรา 65 รัฐพึงร่วมมือกับนานาประเทศในการรักษาความยุติธรรมระหว่างประเทศ และผดุงสันติสุขของโลก

มาตรา 66 รัฐพึงจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มีประสิทธิภาพ และพึงดำเนินการทุกทาง เพื่อป้องกันและปราบปรามการแสวงหาประโยชน์ในทางมิชอบ

มาตรา 67 รัฐพึงจัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และมีหลักประกันความเป็นอิสระของศาล

มาตรา 68 กำลังทหารพึงมีโดยเหมาะสมแก่ความจำเป็นสำหรับรักษาเอกราช ความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ

มาตรา 69 กำลังทหารเป็นของชาติ ไม่ขึ้นต่อเอกชนหรือคณะบุคคลใด ๆ

มาตรา 70 กำลังทหารพึงใช้เพื่อการรบหรือการสงคราม เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อการปราบปรามการกบฏและการจลาจล เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ และ เพื่อการพัฒนาประเทศชาติ

การใช้กำลังทหารเพื่อการอื่น ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา 71 รัฐจะต้องรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อย เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน และในการดำเนินชีวิตโดยปกติสุข

มาตรา 72 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรม

การจัดระบบการศึกษาอบรมเป็นหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

การศึกษาอบรมชั้นอุดมศึกษา รัฐพึงจัดการให้สถานศึกษาดำเนินกิจการของตนเองได้ภายในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ

สถานศึกษาของรัฐและของท้องถิ่นพึงให้ความเสมอภาคแก่บุคคลในการเข้ารับการศึกษาอบรมตามความสามารถของบุคคลนั้น ๆ

มาตรา 73 การศึกษาอบรมภาคบังคับในสถานศึกษาของรัฐและของท้องถิ่น จะต้องจัดให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน

รัฐพึงช่วยเหลือผู้ยากไร้ให้ได้รับทุนและปัจจัยต่าง ๆ ในการศึกษาอบรมทุกระดับตามสมควร

มาตรา 74 รัฐพึงสนับสนุนการวิจัยในศิลปะและวิทยาการต่าง ๆ พึงส่งเสริมการ
สถิติ และพึงใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาประเทศ

มาตรา 75 รัฐพึงส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ แต่ต้องไม่กระทำโดย
วิธีการอันเป็นการบังคับบีบบังคับบุคคล

มาตรา 76 รัฐพึงบำรุงรักษาสถานที่ และวัตถุอันมีค่าในทางประวัติศาสตร์
วัฒนธรรม และศิลปกรรม

มาตรา 77 รัฐพึงบำรุงรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมและความงามทาง
ธรรมชาติ รวมทั้งป่าไม้ ดินน้ำ ล่าสัตว์ และน่านน้ำ

มาตรา 78 รัฐพึงส่งเสริมการค้าหาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อนำมาใช้ให้เกิด
ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนชาวไทย โดยไม่ขัดกับหลักการอนุรักษ์กรรม

มาตรา 79 รัฐพึงดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ในฐานะของบุคคลในทางเศรษฐกิจ
และสังคมลดน้อยลง

มาตรา 80 รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์
แห่งการส่งเสริมเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม และพึงกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้
ประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน

มาตรา 81 รัฐพึงส่งเสริมให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์และสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบ
เกษตรกรรมอย่างทั่วถึง โดยการปฏิรูปที่ดินและวิธีการอื่น

มาตรา 82 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงเกษตรกรรม
รัฐพึงคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในด้านการผลิตและการจำหน่าย
ผลผลิต

มาตรา 83 รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการสหกรณ์

มาตรา 84 รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม

มาตรา 85 รัฐพึงสนับสนุนให้เอกชนได้มีการริเริ่มในทางเศรษฐกิจ

รัฐพึงประกอบกิจการอันมีลักษณะ เป็นสาธารณูปโภคในทางที่จะให้เป็นประโยชน์แก่
ประชาชนส่วนรวม การประกอบกิจการอันมีลักษณะ เป็นสาธารณูปโภคโดยเอกชนจะกระทำได้
ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

รัฐพึงวางมาตรการมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจโดยเอกชนที่มีได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่ว่าการผูกขาดตัดต่อนั้นจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม

มาตรา 86 รัฐพึงวางนโยบายประชากรให้เหมาะสมกับทรัพยากรของชาติ ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม และความเจริญในทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อความมั่นคงของรัฐ

มาตรา 87 รัฐพึงสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติ หรือในการช่วยเหลือราชการ หรือปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม หรือเนื่องจากภัยธรรมชาติ

มาตรา 88 รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการสังคมสงเคราะห์ของรัฐและเอกชนเพื่อสวัสดิภาพและความพาสักของประชาชน

มาตรา 89 รัฐพึงส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำและได้รับค่าแรงตอบแทนตามควรแก่อรรถภาพ และคุ้มครองแรงงานให้เป็นไปโดยเป็นธรรม และพึงจัดให้ผู้ที่ทำงานรับจ้างมีความมั่นคงก้าวหน้าในการทำงาน และมีหลักประกันเมื่อเจ็บป่วยและชราภาพ

มาตรา 90 รัฐพึงจัดให้บุคคลทุพพลภาพมีงานทำตามความสามารถและความเหมาะสม

มาตรา 91 รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัย โดยถูกสุขลักษณะและพึงส่งเสริมกิจการเคหะสำหรับประชาชนผู้มีรายได้น้อย

มาตรา 92 รัฐพึงส่งเสริมการสาธารณสุข ตลอดถึงการอนามัยครอบครัว และพึงคุ้มครองสุขภาพของบุคคล และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย

รัฐพึงให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ยากไร้โดยไม่คิดมูลค่า การป้องกันและปราบปรามโรคติดต่ออันตราย รัฐจะต้องกระทำให้แก่ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า

มาตรา 93 รัฐพึงบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาด และพึงขจัดสิ่งเป็นพิษซึ่งทำลายสุขภาพและอนามัยของประชาชน

มาตรา 94 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการกีฬา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2521

หมวด 5

แนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 53 บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรา กฎหมายและการกำหนดนโยบาย และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ

มาตรา 54 รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช และ บูรณภาพแห่งอาณาเขต

มาตรา 55 รัฐพึงส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ และถือหลัก เสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน

มาตรา 56 รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช ความมั่นคง ของรัฐ และผลประโยชน์แห่งชาติ

กำลังทหารพึงใช้เพื่อการรบหรือการสงคราม เพื่อปกป้องสถาบันพระ- มหากษัตริย์ เพื่อปราบปรามการกบฏและการจลาจล เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ และ เพื่อ การพัฒนาประเทศ

มาตรา 57 รัฐต้องรักษากฎหมายและความสงบเรียบร้อย เพื่อให้ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน และในการดำเนินชีวิตโดยปกติสุข

มาตรา 58 รัฐพึงจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มี ประสิทธิภาพอย่างจริงจัง และพึงดำเนินการทุกทาง เพื่อป้องกันและปราบปรามการแสวงหา ประโยชน์ในทางมิชอบโดยเฉียบขาด

มาตรา 59 รัฐพึงจัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้เกิดความ ยุติธรรมแก่ประชาชนและให้เป็นที่ไปด้วยความรวดเร็ว

มาตรา 60 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษอาบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของประเทศ

การจัดระบบการศึกษอาบรมเป็นหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ

รัฐพึงช่วยเหลือผู้ยากไร้ให้ได้รับทุนและปัจจัยต่าง ๆ ในการศึกษอาบรมและการฝึกอาชีพ

การศึกษอาบรมภาคบังคับในสถานศึกษาของรัฐ จะต้องจัดให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน การศึกษอาบรมขั้นอุดมศึกษา รัฐพึงจัดให้สถานศึกษาดำเนินกิจการของตนเองได้โดยอิสระภายในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 61 รัฐพึงสนับสนุนการวิจัยในศิลปะและวิทยาการต่าง ๆ และพึงส่งเสริมการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการพัฒนาประเทศ

มาตรา 62 รัฐพึงสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีคุณสมบัติทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อความมั่นคงของรัฐ

มาตรา 63 รัฐพึงส่งเสริมประชาชนให้เข้าใจและเลื่อมใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งการปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐพึงส่งเสริมท้องถิ่นให้มีสิทธิปกครองตนเองได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 64 รัฐพึงส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ

มาตรา 65 รัฐพึงบำรุงรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อม และพึงจัดสิ่งเป็นพิษที่ทำลายสุขภาพและอนามัยของประชาชน

มาตรา 66 รัฐพึงดำเนินการเพื่อยกฐานะของบุคคลในทางเศรษฐกิจและทางสังคมให้สูงขึ้นถึงระดับที่จะดำรงชีพได้โดยปกติสุข

มาตรา 67 รัฐพึงดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น

รัฐพึงคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในด้านการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต โดยวิธีการประกันราคาหรือพยุงราคาตลอดจนการจัดระบบและควบคุมการผลิตและการจำหน่ายให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดหรือโดยวิธีอื่น และพึงส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวกัน เป็นสหกรณ์หรือวิธีอื่น

มาตรา 68 รัฐพึงสนับสนุนให้เอกชนได้มีการริเริ่มในทางเศรษฐกิจ รัฐพึงประกอบกิจการอันมีลักษณะ เป็นสาธารณูปโภคในทางที่จะให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นส่วนรวม การประกอบกิจการอันมีลักษณะ เป็นสาธารณูปโภคโดยเอกชน จะกระทำได้อีกแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

รัฐพึงวางมาตรการมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทาง เศรษฐกิจโดย เอกชนที่มีได้อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่ว่าการผูกขาดตัดตอนนั้นจะเป็น โดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา 69 รัฐพึงวางนโยบายประชากรให้เหมาะสมกับทรัพยากรของชาติ ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม และความเจริญในทางวิชาการ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อความมั่นคงของรัฐ

มาตรา 70 รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติ หรือในการช่วยเหลือราชการหรือปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรมหรือ เนื่องจากภัยธรรมชาติ

มาตรา 71 รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการสังคมสงเคราะห์ของรัฐและเอกชน เพื่อสวัสดิภาพและความผาสุกของประชาชน

มาตรา 72 รัฐพึงส่งเสริมให้ประชกรวัยทำงานมีงานทำตามควรแก่ อัตรภาพ และพึงคุ้มครองแรงงานและจัดระบบแรงงานสัมพันธ์รวมทั้งค่าแรงตอบแทนให้เป็นไปโดยเป็นธรรม

มาตรา 73 รัฐพึงส่งเสริมการสาธารณสุข และพึงให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ยากไร้โดยไม่คิดมูลค่า

การป้องกันและปราบปรามโรคติดต่ออันตราย รัฐจะต้องกระทำให้แก่ประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534

หมวด 5

แนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา 59 บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรา กฎหมายและการกำหนดนโยบายของรัฐ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ

มาตรา 60 รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช และบูรณภาพแห่งอาณาเขต

มาตรา 61 รัฐต้องจัดให้มีกำลังทหารไว้เพื่อรักษาเอกราช ความมั่นคงของรัฐ และผลประโยชน์แห่งชาติ

กำลังทหารพึงใช้เพื่อการรบหรือสงครามและการป้องกันมิให้เกิด สงคราม เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อปราบหรือป้องกันปรามการกบฏและการจลาจล เพื่อการรักษาความมั่นคงของรัฐ และเพื่อการพัฒนาประเทศ

มาตรา 62 รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและรักษาความสงบ เรียบร้อย เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน และในการดำเนินชีวิต โดยปกติสุข

มาตรา 63 รัฐพึงส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ และถือหลัก เสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน

มาตรา 64 รัฐพึงจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้มี ประสิทธิภาพ ชัดชั้นตอนที่ไม่จำเป็น และกำหนดขอบเขตการใช้ตลสินิจของ เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ ชัดเจน และพึงดำเนินการทกวิถีทางเพื่อป้องกันและปราบปรามการเลือกปฏิบัติหรือการแสวงหา ประโยชน์โดยมิชอบ

มาตรา 65 รัฐพึงจัดระบบงานของกระบวนการยุติธรรมให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน และให้เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว

มาตรา 66 รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของประเทศ และพึงส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมทุกระดับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

การจัดระบบการศึกษาอบรม เป็นหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ

การศึกษาอบรมภาคบังคับในสถานศึกษาของรัฐ จะต้องจัดให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน และโดยทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาอบรมขั้นอุดมศึกษา รัฐพึงจัดให้สถานศึกษาดำเนินกิจการได้โดยอิสระภายในขอบเขตตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐพึงช่วยเหลือผู้ยากไร้และด้อยโอกาสให้ได้รับทุนและปัจจัยต่าง ๆ ในการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพ

มาตรา 67 รัฐพึงสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะและวิทยาการต่าง ๆ และพึงส่งเสริมและเร่งรัดให้มีการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ

มาตรา 68 รัฐพึงรักษา ส่งเสริมและพัฒนาความเสมอภาคของชายและหญิง

มาตรา 69 รัฐพึงสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาพลเมืองของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและเยาวชน ให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และจริยธรรม

มาตรา 70 รัฐพึงส่งเสริมประชาชนให้เข้าใจและเลื่อมใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา 71 รัฐพึงส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจทางการคลังแก่ท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ และการบริหารรายได้ เพื่อประโยชน์ในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน

มาตรา 72 รัฐพึงรักษาและส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

มาตรา 73 รัฐพึงส่งเสริมการกีฬา การท่องเที่ยว และนันทนาการ

มาตรา 74 รัฐพึงบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม ความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งทดแทน และพึงป้องกันและขจัดมลพิษ และวางแผนการใช้ดินและน้ำให้เหมาะสม

มาตรา 75 รัฐพึงดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของ บุคคลให้สูงขึ้น

มาตรา 76 รัฐพึงดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิ ในที่ดินอย่างทั่วถึง เพื่อประกอบเกษตรกรรมโดยการปฏิรูปที่ดิน จัดรูปที่ดินหรือวิธีอื่น

รัฐพึงจัดหาและดูแลการใช้น้ำของ เกษตรกรให้มีเพียงพอและ เหมาะสมแก่เกษตรกรรม

รัฐพึงส่งเสริมคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของ เกษตรกรในด้านการผลิต การ เก็บ รักษาและการจำหน่ายผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรม และพึงส่งเสริมให้ เกษตรกรรวมตัวกันเพื่อรักษาผลประโยชน์ดังกล่าวโดยจัดตั้ง เป็นสหกรณ์หรือวิธีอื่น

มาตรา 77 รัฐพึงสนับสนุนให้เอกชนมีบทบาทในทาง เศรษฐกิจ

รัฐไม่พึงประกอบกิจการอันมีลักษณะ เป็นธุรกิจหรือ เป็นการแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่ มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ การรักษาประโยชน์ส่วนรวม หรือ การจัดให้มีการสาธารณูปโภค

รัฐพึงวางมาตรการมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทาง เศรษฐกิจ โดย เอกชนที่มีได้อาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ทั้งนี้ ไม่ว่าการผูกขาดตัดต่อนั้นจะเป็น โดยทางตรงหรือ ทางอ้อม

มาตรา 78 รัฐพึงวางนโยบายประชากรให้เหมาะสมกับทรัพยากรของชาติ ภาวะ ทางเศรษฐกิจและสังคม และความเจริญในทางวิชาการ

มาตรา 79 รัฐพึงส่งเสริมและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เนื่อง ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติ หรือในการช่วยเหลือราชการ หรือปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม หรือเนื่องจากสาธารณภัย

มาตรา 80 รัฐพึงจัดให้มีการสังคมสงเคราะห์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนมี ส่วนร่วมในการสังคมสงเคราะห์

มาตรา 81 รัฐพึงช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้สูงอายุและผู้พิการให้มีสุขภาพ กำลังใจ และความหวังในชีวิตเพื่อสามารถดำรงตนอยู่ได้ตามสมควร

รัฐบัญญัติของประเทศฝรั่งเศส ฉบับลงวันที่ 29 กรกฎาคม 1982หมวด 1 ว่าด้วยแผนชาติ

มาตรา 1 แผนชาติกำหนดทางเลือกยุทธศาสตร์ และเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชาติ ในระยะปานกลาง ตลอดจนวิธีการที่จำเป็น เพื่อบรรลุยุทธศาสตร์ และเป้าหมายดังกล่าว

รัฐบาลต้องร่วมมือกับสภาเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนภาค เพื่อการร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมแห่งชาติ ภายใต้เงื่อนไขที่รัฐบัญญัตินี้กำหนด

มาตรา 2

(1) ให้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อการวางแผนประกอบด้วยสมาชิก 15 คน ขึ้นในสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

(2) คณะกรรมการดังกล่าวนี้ มีหน้าที่รายงานให้แต่ละสภาที่ตนสังกัดทราบถึงการจัดทำและการปฏิบัติตามแผน เพื่อประโยชน์แห่งการทบทวนที่ดังกล่าว ให้รัฐบาลจัดส่งเอกสารเพื่อประโยชน์แห่งการทบทวนที่ดังกล่าว ให้รัฐบาลจัดส่งเอกสารที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการให้คณะกรรมการ

(3) ให้สภาแต่ละสภาแต่งตั้งสมาชิกขึ้นเป็นกรรมการดังกล่าว

ส่วนที่ 1 เนื้อหาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา 3 รัฐบัญญัติเกี่ยวกับแผนฯ ฉบับแรกกำหนดทางเลือกยุทธศาสตร์และเป้าหมาย ตลอดจนแนวทางดำเนินการหลัก เพื่อให้บรรลุผลที่ต้องการภายในระยะเวลา 5 ปี

รัฐบัญญัติตามวรรคแรกประกอบด้วยการให้ความเห็นชอบรายงานซึ่งรัฐบาลจัดทำขึ้นและได้ปรึกษากับคณะกรรมการ ซึ่งได้กำหนดในมาตรา 6 แล้ว รายงานดังกล่าวจะระบุ

เรื่องที่มีการแนะนำให้มีการเจรจาต่อรองระหว่างกลุ่มทางสังคมและ เศรษฐกิจทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวกับเป้าหมายของแผนฯ

นอกจากนั้น รายงานดังกล่าวจะระบุเรื่องที่รัฐบาลฝรั่งเศสจะต้องเจรจากับรัฐต่างประเทศ เพื่อให้บรรลุความตกลงหรือความโครงการความร่วมมือ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการดำเนินการของประชาคมยุโรปด้วย

มาตรา 4 รัฐบัญญัติเกี่ยวกับแผน ฯ ฉบับที่ 2 จะกำหนดมาตรการทางกฎหมายของการคลังและการปกครอง เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับแรก

รัฐบัญญัติตามวรรค 1 จะกำหนดวิวัฒนาการของรายได้และรายจ่ายของรัฐ พร้อมทั้งระบุวิธีการทางการคลังที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเรื่องใหม่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการที่ทำให้ได้มาซึ่งงบประมาณที่ต้องใช้เพื่อการนั้น

รัฐบัญญัติตามวรรค 1 จะกำหนดการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของแผนงานที่จะต้องทำ

รัฐบัญญัติตามวรรค 1 กำหนดแนวทางการแทรกแซงของรัฐบาลบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับการเก็บภาษีอากรทางสังคม และการนำเงินดังกล่าวไปใช้

รัฐบัญญัติตามวรรค 1 กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตทางสัญญาแผน (contrat de plan) ซึ่งรัฐและภาคต่างร่วมกันผูกพันตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 3 ของมาตรานี้

รัฐบัญญัติฉบับนี้กำหนดเงื่อนไขการแทรกแซงทางเศรษฐกิจของเทศบาลทั้งหลาย จังหวัดทั้งหลาย และภาคทั้งหลาย ทั้งนี้ ตามมาตรา 5, 48 และ 66 ของรัฐธรรมนูญฉบับวันที่ 82 - 213 ลงวันที่ 2 มีนาคม 1982 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของจังหวัดและภาค

รัฐบัญญัติฉบับที่ 2 นี้ อาจถูกแก้ไข เพิ่มเติม เพื่อปรับแผนได้เมื่อเวลาการปฏิบัติตามแผนผ่านไปแล้ว 2 ปี ทั้งนี้ ต้องดำเนินการตามมาตรา 4 นี้

มาตรา 5 ในกรณีที่มีการปรับแผนโดยรัฐบัญญัติ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนฯ รัฐบัญญัติที่กำหนดแผนงานเฉพาะภาค จะต้องให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบัญญัติฉบับที่ 2 เกี่ยวกับแผนฯ หรือรัฐบัญญัติปรับแผนฯ

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนและประกาศใช้แผน เศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมแห่งชาติ

มาตรา 6 สำหรับแผนฯแต่ละแผนฯ ให้จัดตั้งคณะกรรมการร่างแผนแห่งชาติ (une commission nationale de planification) ขึ้น ให้มีหน้าที่ให้ความเห็นและดำเนินการขอความเห็นทั้งหลายที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนฯ ตลอดจนมีหน้าที่ติดตามการปฏิบัติตามแผนฯ

คณะกรรมการดังกล่าวมีรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบแผนฯ และการจัดการใช้พื้นที่ (du plan et l'aménagement de territoire) เป็นประธาน และมี rapporteur ประกอบด้วยเลขาธิการร่างแผนและผู้แทนของหน่วยการจัดการพื้นที่ และการดำเนินการของภาค

องค์ประกอบและการดำเนินการของคณะกรรมการ ให้กำหนดโดยกฤษฎีกา ซึ่งการพิจารณาของสภาแห่งรัฐ ในคณะกรรมการดังกล่าวจะต้องมีผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ ผู้แทนแต่ละภาค ผู้แทนสหภาพแรงงานและนายจ้าง ผู้แทนขององค์กรเกษตรกร หัตถกรรม พาณิชยกรรม และวิชาชีพอิสระ ผู้แทนรัฐวิสาหกิจ ผู้แทนธนาคาร ผู้แทนสหกรณ์ ผู้แทนกองทุนรวม ผู้แทนสังคมทางวัฒนธรรม และสังคมอื่น นอกจากนี้ รัฐบาลยังอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน

คณะกรรมการวางแผนแห่งชาติจะเป็นผู้จัดทำข้อเสนอแนะในการวางแผนรายงานดังกล่าว ตลอดจนความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ให้ประกาศใช้สาธารณชนทราบทั่วไป

มาตรา 7 สำหรับการเตรียมการจัดทำรัฐบัญญัติเกี่ยวกับแผนฯ ฉบับที่ 1 แต่ละภาค ต้องแจ้งลำดับความสำคัญในการพัฒนาทางกิจกรรมที่เกี่ยวกับการผลิตให้รัฐบาลทราบ ในเวลา

อันสมควร ในระยะเวลา 18 เดือน ก่อนวันที่แผนฯ มีผลใช้บังคับ ให้รัฐบาลจัดทำเอกสาร
แนวทางการพัฒนาที่ได้ฟังความเห็นของภาคดังกล่าวแล้ว ที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการวางแผน
แห่งชาติพิจารณาให้ความเห็น และให้จัดส่งเอกสารทั้งหลายให้แก่ภาคต่าง ๆ ด้วย

สภาคนฝรั่งเศสในต่างประเทศ (Le Conseil Superieur des
Francais a letranger) จะให้ความเห็นเกี่ยวกับเอกสารดังกล่าวในวรรค 1 ต่อคณะ
กรรมการวางแผนแห่งชาติ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ความร่วมมือ
ระหว่างประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ และความต้องการของคนฝรั่งเศสที่อยู่นอก
ประเทศฝรั่งเศส

มาตรา 8 คณะกรรมการวางแผนแห่งชาติจะต้องส่งรายงานเกี่ยวกับการวางแผน
ให้รัฐบาลอย่างน้อย 1 ปี ก่อนแผนฯ ใช้บังคับ รัฐบาลจะยกร่างรัฐบัญญัติฉบับแรก โดยอาศัย
รายงานฉบับดังกล่าวเป็นพื้นฐาน และรัฐบาลจะเสนอรายงานดังกล่าวให้สภาเศรษฐกิจและ
สังคมพิจารณา

ร่างรัฐบัญญัติเกี่ยวกับแผนฯ ฉบับแรก จะต้องเสนอให้รัฐสภาพิจารณาใน
ต้นสมัยการประชุมสามัญสมัยที่ 2 ของปี ก่อนปีที่แผนฯ จะใช้บังคับ

มาตรา 9 ภายหลังจากที่รัฐบาลแจ้งให้ภาคทั้งหลายทราบ และภายหลังจากที่คณะ
กรรมการวางแผนแห่งชาติได้ให้ความเห็น ซึ่งต้องทำก่อนแผนฯ จะมีผลใช้บังคับ 4 เดือนแล้ว
รัฐบาลจะยกร่างรัฐบัญญัติเกี่ยวกับแผนฯ ฉบับที่ 2 เพื่อเสนอให้สภาเศรษฐกิจและสังคมพิจารณา
รัฐบัญญัติเกี่ยวกับแผนฯ ฉบับที่ 2 จะต้องเสนอให้รัฐสภาพิจารณาในต้น
สมัยประชุมสามัญสมัยแรกก่อนปีที่แผนฯ จะมีผลใช้บังคับ

มาตรา 10 ในต้นสมัยประชุมสามัญแรกของแต่ละปี รัฐบาลจะต้องเสนอรายงาน ซึ่ง
ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบัญญัติงบประมาณ รายงานดังกล่าวจะต้องจัดทำร่วมกันระหว่างรัฐมนตรี
ที่รับผิดชอบแผนฯ และรัฐมนตรีที่รับผิดชอบงบประมาณ

รายงานตามวรรค 1 จะกำหนดวิธีการจัดหาเงินโดยอย่างยิ่งงบประมาณแผ่นดินเพื่อดำเนินการตามโครงการที่กำหนดความสำคัญก่อนหลังไว้ในแผนฯ

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติตามแผนแห่งชาติและสัญญาแผน

มาตรา 11 รัฐอาจทำสัญญาแผนกับหน่วยปกครองท้องถิ่น ภาครัฐวิสาหกิจ วิสาหกิจ-เอกชนและกับนิติบุคคลอื่น สัญญาแผนดังกล่าวจะกำหนดภาระผูกพันต่างตอบแทนกันของผู้สัญญาเพื่อการปฏิบัติตามแผนและโครงการ

สัญญาเหล่านี้จะกำหนดกิจกรรมทั้งหลายซึ่งต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนแห่งชาติ และกำหนดเงื่อนไขที่รัฐจะต้องร่วมกระทำเหล่านี้

สัญญาแผนฯ ที่ทำระหว่างรัฐกับภาคจะกำหนดกิจกรรมที่รัฐและภาคจะต้องกระทำร่วมกันโดยสัญญาตามนัยเวลาที่กำหนดในแผนฯ ในสัญญาดังกล่าวจะต้องกำหนดเงื่อนไขการทำงานสัญญาอื่นในภายหลังไว้ด้วย

สัญญาที่ทำกันระหว่างรัฐฝ่ายหนึ่งกับองค์กรปกครองท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจหรือวิสาหกิจเอกชน และนิติบุคคลอื่น จะต้องแจ้งให้ภาคทราบด้วย ในการทำสัญญากับรัฐวิสาหกิจหรือรัฐวิสาหกิจเอกชน รัฐอาจกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์หลักของวิสาหกิจดังกล่าวตลอดจนการพิสูจน์ให้เห็นประจักษ์ว่าแนวทางยุทธศาสตร์สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนชาติ ก่อนลงนามในสัญญาต้องส่งร่างสัญญาให้สถาบันที่เป็นตัวแทนทั้งหลายของบุคคลากรในรัฐวิสาหกิจนั้นทราบ รวมทั้งเงื่อนไขในการปฏิบัติตามสัญญาด้วย

สัญญาแผนฯ ระหว่างรัฐกับรัฐวิสาหกิจ จะต้องมิใช่สัญญาเกี่ยวกับการพัฒนาการทางการวิจัยความพยายามในการศึกษาวิจัยและค้นหานวัตกรรมทางเทคโนโลยีใหม่ ข้อสัญญาเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยวิธีทำสัญญาช่วงกับอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง (เพื่อขึ้นตามรัฐบัญญัติ 85-1376 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 1985 มาตรา 5)

มาตรา 12 สัญญาแผนฯ จะมีการจัดทำตามกระบวนการที่กำหนดในกฎฎีกาที่ผ่านการพิจารณาของสภาแห่งรัฐ การเลิกสัญญาโดยรัฐก่อนหมดเวลาสัญญาจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะทำได้ทำ

ตามรูปแบบและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาโดยชัดแจ้ง

รัฐอาจให้เงินทุนเป็นเรื้อนหุ้น เงินช่วยเหลือ เงินยืมการประกันเงินกู้ การให้สิทธิประโยชน์ของภาษี และการให้ความช่วยเหลือทางการเงินอื่น ตามเงื่อนไขสัญญา แผนฯ ทั้งหลาย และตามโครงการที่จัดลำดับความสำคัญในลำดับต้น ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 4 แห่งรัฐธรรมนูญนี้ (programmes prioritaires) ทั้งนี้ ตามที่รัฐบัญญัติงบประมาณประจำปีเปิดโอกาสให้กระทำได้

มาตรา 13 ในแต่ละปี เมื่อถึงการเปิดสมัยประชุมสภาสามัญสมัยที่ 2 รัฐบาลจะต้องส่งรายงานซึ่งเสนอภาพรวมของกิจกรรมทั้งหมดที่รัฐได้กระทำไปในช่วงที่ผ่านมา ตลอดจนการปฏิบัติตามสัญญาแผนทั้งหลายให้รัฐสภาทราบ

รายงานดังกล่าวนี้ต้องให้คณะกรรมการวางแผนแห่งชาติให้ความเห็นด้วย ตั้งแต่ปีที่สองของการปฏิบัติตามแผนชาติ รัฐบาลจะต้องแสดงการประเมินผลของการปฏิบัติตามแผนที่เกิดขึ้นโดยละเอียด และถ้าจำเป็นรัฐจะต้องเสนอรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการปรับแผนตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 4

หมวด 2 ว่าด้วยแผนภาค (อยู่ในมาตรา 14 - 17 ซึ่งวิทยานิพนธ์ฯ ไม่ได้ศึกษาถึง)

หมวดที่ 3 บทเฉพาะบุคคล

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำประกาศสิทธิมนุษยชน (แต่ละคน) และพลเมือง (แต่ละคน)

ลงวันที่ 26 สิงหาคม 1789

ผู้แทนของพลเมืองฝรั่งเศสซึ่งรวมกันเป็นสภานิติบัญญัติแห่งชาตินี้ เห็นว่าการไม่ให้ความสำคัญ การละเลย หรือการดูถูกสิทธิทั้งหลายของมนุษยชน (แต่ละคน) เป็นที่มาเพียงประการเดียวของความหายนะของสังคม และการฉ้อราษฎร์บังหลวงของรัฐบาล ดังนั้น ผู้แทนเหล่านี้จึงลงมติให้ประกาศอย่างเป็นทางการในประกาศฉบับนี้ ถึงสิทธิตามธรรมชาติที่ไม่มีใครลบล้างได้ และศักดิ์สิทธิ์ของมนุษย์แต่ละคนเพื่อให้คำประกาศฉบับนี้ ซึ่งมีอยู่ในใจของสมาชิกทุกคนของสังคม สามารถเตือนสติสมาชิกทุกคนนั้น ให้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ทั้งหลายของเขา และเพื่อให้มีการนำการกระทำของอำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจบริหาร มาเทียบเคียงกับวัตถุประสงค์ของสถาบันทางการเมืองทุกสถาบัน และเพื่อให้สิทธิเหล่านี้ได้รับการเคารพโดยองค์กรเหล่านั้นและในท้ายที่สุด เพื่อให้คำร้องเรียนและเรียกร้องของพลเมืองซึ่งมีรากฐานอยู่บนหลักการง่าย ๆ แต่ไม่สามารถโต้เถียงได้ นำมาซึ่งการเคารพรัฐธรรมนูญและความผาสุกร่วมกันของทุกคน ดังนั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงรับรอง และประกาศสิทธิต่อไปนี้เป็นของมนุษย์และพลเมืองแต่ละคน ภายใต้การคุ้มครองของพระเจ้าเป็นเจ้า

มาตรา 1 มนุษย์ทุกคนเกิดมาและดำรงอยู่อย่างมีอิสระและเสมอภาคกันในสิทธิ การแบ่งแยกทางสังคมจะกระทำได้ก็แต่เพื่อประโยชน์ร่วมกัน

มาตรา 2 วัตถุประสงค์ของสังคมนการเมืองทุกสังคมนย่อมเป็นไปเพื่อการคุ้มครองรักษาสิทธิตามธรรมชาติ ซึ่งไม่มีอายุความของมนุษย์ สิทธิเหล่านี้ ได้แก่ เสรีภาพ กรรมสิทธิ์ ความมั่นคงปลอดภัยและการต่อต้านการกดขี่ข่มเหง

มาตรา 3 หลักของอำนาจอธิปไตยก็คือ อำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ องค์กรใดหรือบุคคลใดหาอาจใช้อำนาจซึ่งไม่ได้มีที่มาโดยชัดแจ้งจากอำนาจอธิปไตยนั้นไม่ได้

มาตรา 4 เสรีภาพก็คือ ความสามารถที่จะกระทำการใดก็ได้ที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่น ดังนั้น การใช้สิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์แต่ละคนจะมีก็แต่เพียงข้อจำกัดเฉพาะที่ต้องยอมให้สมาชิกอื่นของสังคม สามารถใช้สิทธิเหล่านี้ได้เช่นเดียวกัน ข้อจำกัดเช่นว่านี้ จะกำหนดขึ้นได้ก็แต่โดยบทกฎหมายเท่านั้น

มาตรา 5 กฎหมายมีสิทธิที่จะห้ามเฉพาะการกระทำที่รบกวนสังคมเท่านั้น สิ่งใดที่ไม่มีกฎหมายห้าม ใครจะมาห้ามไม่ให้ทำย่อมไม่ได้ และในทางอ้อมกลับกันบุคคลย่อมไม่ถูกบังคับให้กระทำการในสิ่งที่กฎหมายไม่ได้สั่งให้กระทำ

มาตรา 6 กฎหมาย คือ เจตนารมณ์ร่วมกันของประชาชน พลเมืองทุกคนมีสิทธิออกกฎหมายโดยตนเองเข้ามีส่วนร่วมโดยตรง หรือโดยผ่านผู้แทน กฎหมายต้องเป็นสิ่งที่เหมือนกันสำหรับทุกคน ไม่ว่าจะเป็นการคุ้มครองหรือลงโทษ พลเมืองทุกคนย่อมเสมอภาคเท่าเทียมกันตามกฎหมาย และในเกียรติยศศักดิ์ศรี ตลอดจนฐานะและตำแหน่งหน้าที่การงาน ทั้งนี้ ตามความสามารถของแต่ละคน โดยปราศจากการแบ่งแยกใด ๆ ยกเว้นการแบ่งแยกด้วยความดีและความสามารถของแต่ละคน

มาตรา 7 บุคคลไม่อาจถูกกล่าวหา จับกุม หรือคุมขังได้ เว้นแต่ในกรณีก็ตามที่บังอาจร้องขอ ถ้ายทอด บังคับการ หรือทำให้มีการบังคับการตามคำสั่งตามอำเภอใจย่อมต้องรับโทษ แต่พลเมืองทุกคนซึ่งได้รับการร้องขอให้ช่วยเหลือตามกฎหมาย ต้องปฏิบัติตามนั้น การฝ่าฝืนหรือขัดขืนย่อมได้รับโทษเช่นกัน

มาตรา 8 กฎหมายอาจกำหนดโทษทางอาญาได้ก็แต่เฉพาะเท่าที่จำเป็นอย่างยิงโดยชัดแจ้งเท่านั้น และบุคคลหาอาจต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันฝ่าฝืนกฎหมายที่ตราขึ้นและประกาศใช้ก่อนการกระทำความผิด และการใช้บังคับกฎหมายนั้นต้องชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา 9 บุคคลย่อมได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะมีการประกาศว่ามีความผิด ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องจับกุมผู้ใด การใช้กำลังโดยไม่จำเป็นเพื่อให้ได้ตัวบุคคลนั้นมา ย่อมมีความผิดต้องรับโทษตามกฎหมาย

มาตรา 10 บุคคลย่อมไม่ต้องหวั่นเกรงสิ่งใดในการแสดงความคิดเห็น แม้จะเป็นเรื่องทางศาสนาก็ตาม ถ้าการแสดงออกนั้นไม่กระทบกระเทือนความสงบเรียบร้อยที่กำหนดโดยกฎหมาย

มาตรา 11 การติดต่อสื่อสารกันทางความคิดและความเห็น เป็นสิทธิที่มีค่าที่สุดประการหนึ่งของมนุษย์แต่ละคน พลเมืองแต่ละคนจึงอาจพูด เขียน พิมพ์ โดยอิสระ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายกำหนดว่าสิ่งนั้นเป็นการใช้สิทธิโดยมิชอบ

มาตรา 12 การคุ้มครองป้องกันสิทธิทั้งหลายของมนุษย์และพลเมือง ย่อมก่อให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการกีดกันสาธารณะ กีดกันเหล่านี้จะต้องก่อตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ของทุกคน ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ใดของบุคคลซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบกีดกันนั้น

มาตรา 13 เพื่อบำรุงกีดกันสาธารณะ และเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของราชการ การร่วมกันชำระภาษีเป็นสิ่งจำเป็น และการชำระภาษีนั้น ต้องแบ่งสรรระหว่างพลเมืองทุกคนตามความสามารถ

มาตรา 14 พลเมืองทุกคนมีสิทธิกำหนดความจำเป็นที่ต้องมีภาษีอากรประเภทใด ให้ความเห็นชอบของภาษีอากร ติดตามการใช้ภาษีอากร กำหนดจำนวนภาษี ฐานภาษี การชำระ และระยะเวลาการเก็บภาษีอากร ทั้งนี้โดยเข้าร่วมในการกระทำนั้นด้วยตนเอง หรือโดยผ่านผู้แทนราษฎร

มาตรา 15 สังคมย่อมมีสิทธิให้ข้าราชการรายงานการบริหารราชการได้

มาตรา 16 สังคมใดไม่มีการให้หลักประกันในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพหรือไม่มีการแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตย จะถือว่ามิรัฐธรรมนูญไม่ได้

มาตรา 17 กรรมสิทธิ์เป็นสิทธิอันศักดิ์สิทธิ์และจะละเมิดมิได้ บุคคลไม่อาจถูกพรากกรรมสิทธิ์ไปจากตน เว้นแต่เมื่อมีความจำเป็นสาธารณะที่กำหนดโดยกฎหมายและภายใต้เงื่อนไขการให้ค่าทดแทนก่อนการเวนคืนและค่าทดแทนนั้น ต้องเป็นธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายพิศิษฐ์ กันธทิพย์ เกิดเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2489 ที่จังหวัดลพบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2516 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2528 ประกาศนียบัตรการบริหารโครงการรุ่น 5 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในปีการศึกษา 2522 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2534 เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้เข้าทำงานในตำแหน่งวิทยากรตรี และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 ในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี 2518-2524 หลังจากนั้น ได้โอนไปรับราชการที่กรมธนารักษ์ ในตำแหน่งเศรษฐกร 5 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 เจ้าหน้าที่จัดผลประโยชน์ 6 และราชพัสดุจังหวัด (เจ้าหน้าที่บริหารที่ราชพัสดุ 7) ในระหว่างปี 2524-2533 หลังจากนั้นได้ลาออกจากราชการ ปัจจุบันเป็นผู้ช่วยเลขานุการโครงการสารานุกรมกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย